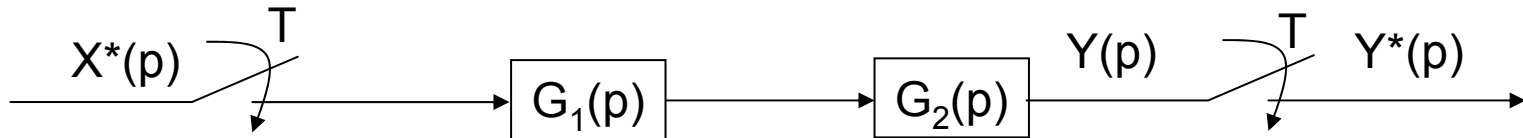

CHƯƠNG 3: HÀM TRUYỀN ĐẠT CỦA HỆ THỐNG ĐIỀU KHIỂN SỐ

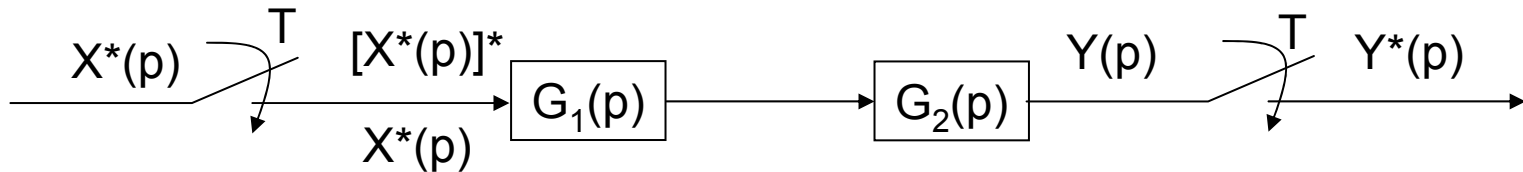
3.1 Hệ thống hở

Cho hệ thống hở:

Xác định hàm truyền đạt của hệ thống đã cho

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)}$$

$$Y(p) = X^*(p).G_1(p).G_2(p)$$

$$G_1G_2(p) := G_1(p).G_2(p)$$

$$Y(p) = X^*(p).G_1G_2(p)$$

$$Y^*(p) = \left[X^*(p).G_1G_2(p) \right]^*$$

$$Y^*(p) = X^*(p).G_1G_2^*(p)$$

$$G_1G_2^*(p) = \left[G_1(p).G_2(p) \right]^* \neq G_1^*(p).G_2^*(p)$$

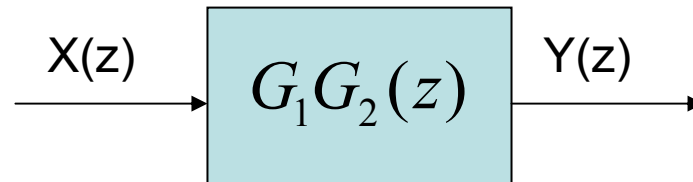
$$Y^*(p) = X^*(p).G_1G_2^*(p)$$

$$Y^*(p)\Big|_{p=\frac{1}{T}\ln z} = X^*(p)\Big|_{p=\frac{1}{T}\ln z} \cdot G_1G_2^*(p)\Big|_{p=\frac{1}{T}\ln z}$$

$$Y(z) = X(z).G_1G_2(z)$$

$$G_1G_2(z) = \mathbb{Z}\{G_1G_2(p)\} = \mathbb{Z}\{G_1(p).G_2(p)\} \neq G_1(z).G_2(z)$$

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = G_1G_2(z)$$

Ví dụ

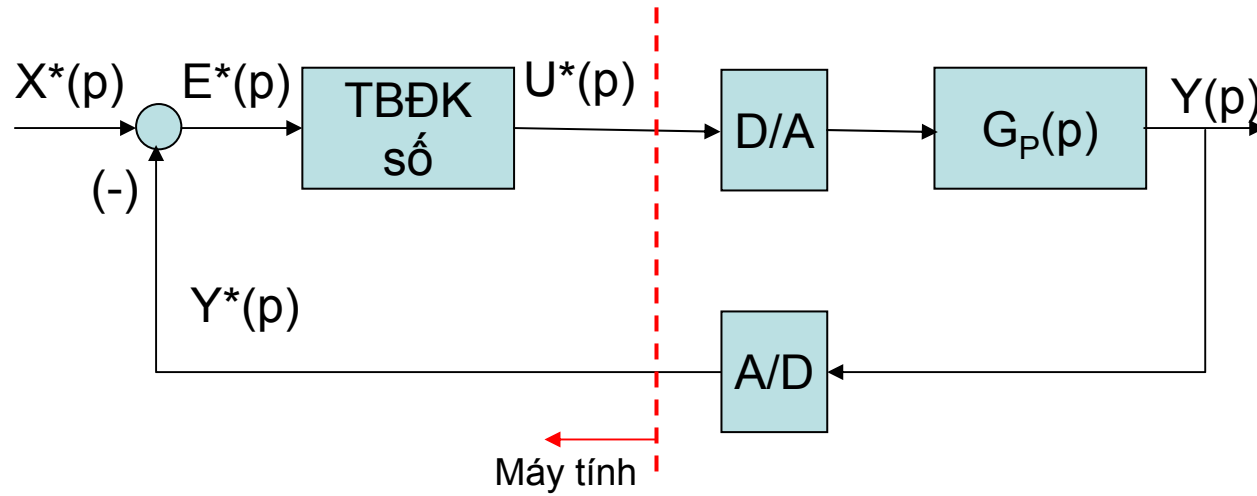
$$G_1(p) = G_2(p) = \frac{1}{p}$$

$$G_1 G_2(p) = G_1(p).G_2(p) = \frac{1}{p^2}$$

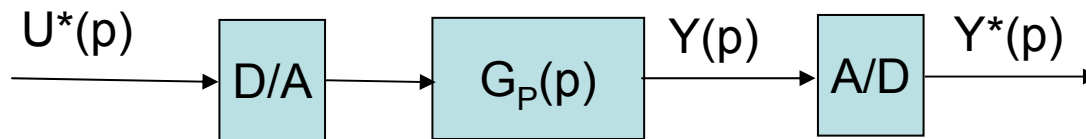
$$\begin{aligned} G_1 G_2(z) &= \mathbb{Z}\{G_1 G_2(p)\} \\ &= \mathbb{Z}\{G_1(p).G_2(p)\} \\ &= \mathbb{Z}\left\{\frac{1}{p^2}\right\} = \frac{T.z}{(z-1)^2} \end{aligned}$$

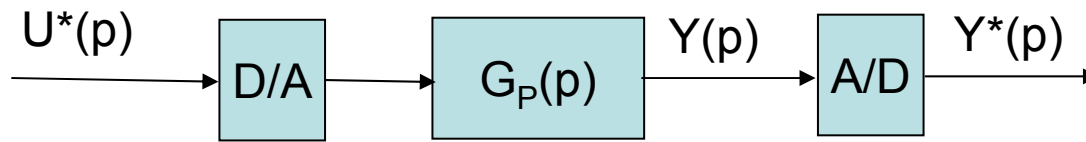
$$G(z) = \frac{T.z}{(z-1)^2}$$

Hệ thống điều khiển số

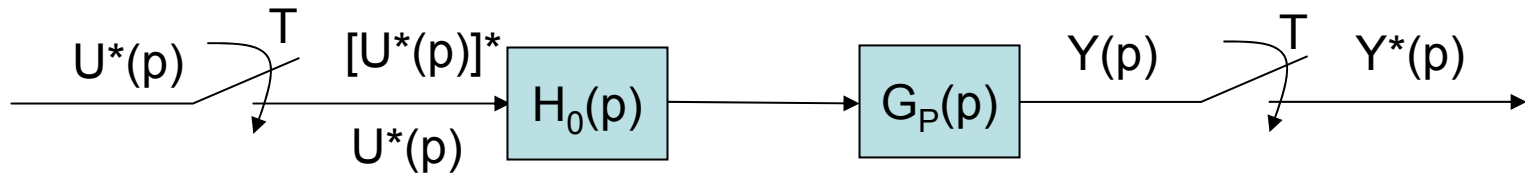

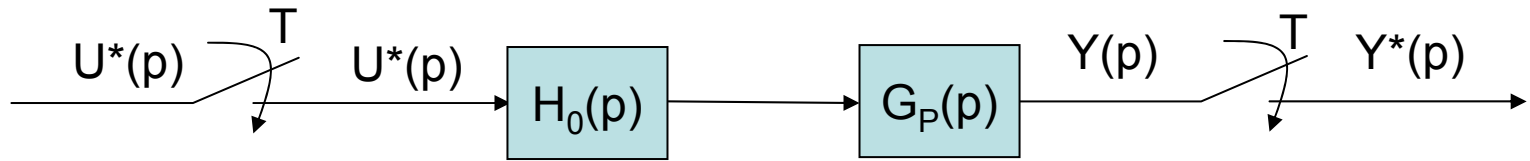
Lấy phần bên ngoài máy tính

- Thay bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu
- Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không

$$Y(p) = U^*(p) \cdot H_0(p) \cdot G_P(p)$$

$$Y(p) = U^*(p) \cdot H_0 G_P(p)$$

$$Y^*(p) = \left[U^*(p) \cdot H_0 G_P(p) \right]^*$$

$$Y^*(p) = U^*(p) \cdot H_0 G_P^*(p)$$

$$Y^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z} = U^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z} \cdot H_0 G_P^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z}$$

$$Y(z) = U(z).H_0G_P(z)$$

$$G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = H_0G_P(z)$$

$$H_0G_P(z) = ???$$

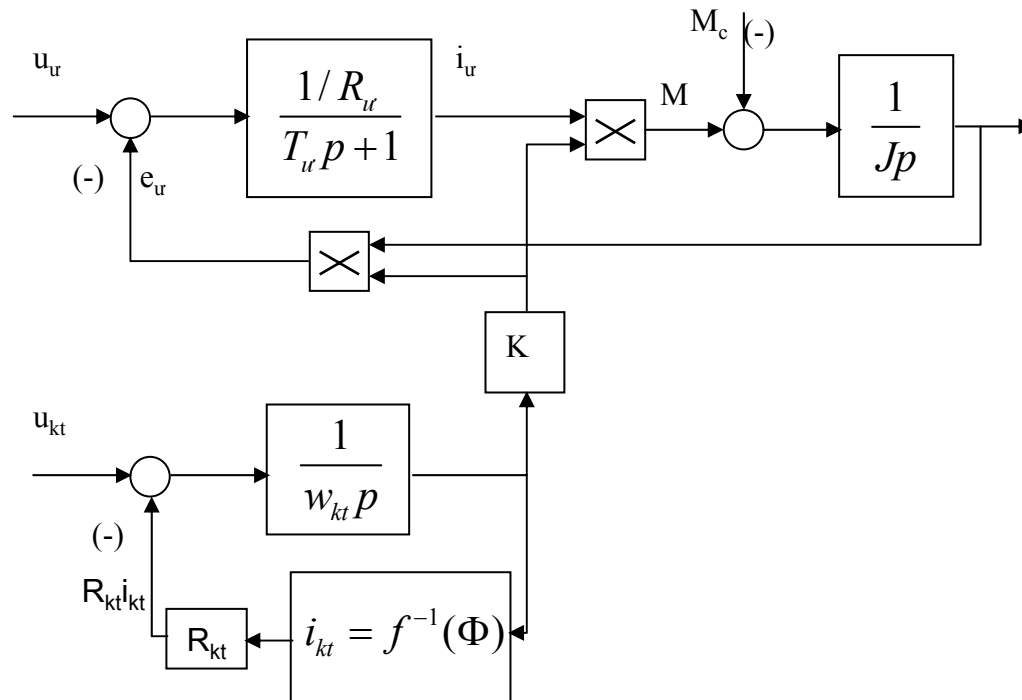
$$H_0G_P(z) = \mathbb{Z}\{H_0G_P(p)\} = \mathbb{Z}\{H_0(p).G_P(p)\}$$

$$= \mathbb{Z}\left\{\frac{1-e^{-Tp}}{p} \cdot G_P(p)\right\} = \mathbb{Z}\left\{\frac{G_P(p)}{p}\right\} - \mathbb{Z}\left\{e^{-Tp} \frac{G_P(p)}{p}\right\}$$

$$= \mathbb{Z}\left\{\frac{G_P(p)}{p}\right\} - z^{-1}\mathbb{Z}\left\{\frac{G_P(p)}{p}\right\} = \frac{z-1}{z}\mathbb{Z}\left\{\frac{G_P(p)}{p}\right\}$$

$$H_0G_P(z) = \frac{z-1}{z}\mathbb{Z}\left\{\frac{G_P(p)}{p}\right\}$$

Sơ đồ khối của động cơ điện một chiều kích từ độc lập

Hình 1.3: Sơ đồ khối động cơ điện một chiều kích từ độc lập

Có 3 đầu vào:

- Điện áp phản ứng
- Điện áp mạch kích từ
- Moment cản

Có 2 đầu ra:

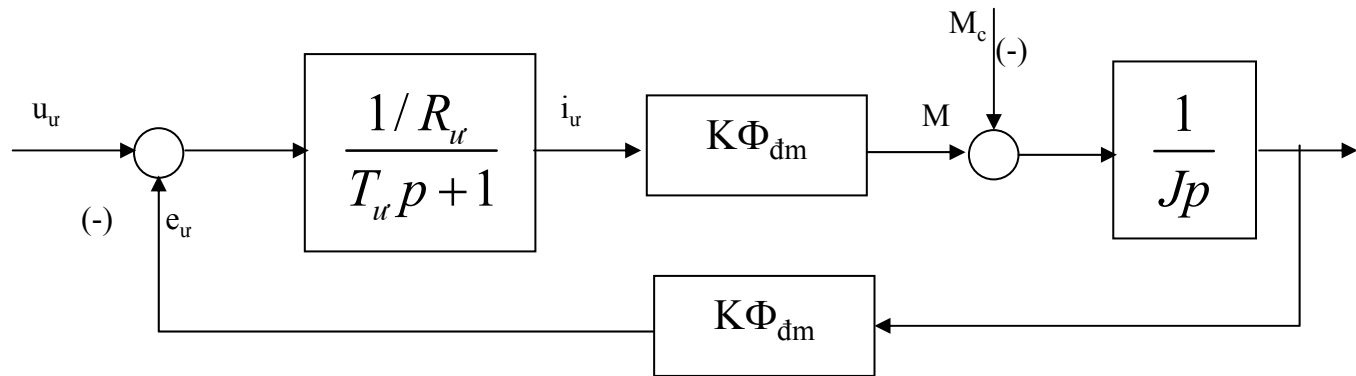
- Tốc độ động cơ
- Moment điện từ của động cơ

→ Đặc tính cơ: là mối quan hệ giữa moment điện từ của động cơ M và tốc độ ω ??

→ Ở trạng thái xác lập

Sơ đồ khối của động cơ điện một chiều kích từ độc lập với kích từ định mức

- $K\Phi_{đm}$

- $M_c = 0$

$$G_{đc}(p) = \frac{\frac{1/R_u}{T_u p + 1} \cdot K\Phi_{đm} \cdot \frac{1}{Jp}}{1 + \frac{1/R_u}{T_u p + 1} \cdot (K\Phi_{đm})^2 \cdot \frac{1}{Jp}}$$

$$G_{\dot{d}c}(p) = \frac{\frac{1/R_u}{T_u p + 1} \cdot K\Phi_{\dot{d}m} \cdot \frac{1}{Jp}}{1 + \frac{1/R_u}{T_u p + 1} \cdot (K\Phi_{\dot{d}m})^2 \cdot \frac{1}{Jp}}$$

$$G_{\dot{d}c}(p) = \frac{K\Phi_{\dot{d}m}}{R_u (T_u p + 1) Jp + (K\Phi_{\dot{d}m})^2}$$

$$G_{\dot{d}c}(p) = \frac{K\Phi_{\dot{d}m}}{T_u R_u Jp^2 + R_u Jp + (K\Phi_{\dot{d}m})^2}$$

$$G_{\dot{d}c}(p) = \frac{\frac{1}{K\Phi_{\dot{d}m}}}{T_u \frac{R_u J}{(K\Phi_{\dot{d}m})^2} p^2 + \frac{R_u J}{(K\Phi_{\dot{d}m})^2} p + 1}$$

$$G_{\dot{d}c}(p) = \frac{\frac{1}{K\Phi_{\dot{d}m}}}{T_u \frac{R_u J}{(K\Phi_{\dot{d}m})^2} p^2 + \frac{R_u J}{(K\Phi_{\dot{d}m})^2} p + 1} \Rightarrow G_{\dot{d}c}(p) = \frac{K_D}{T_u T_c p^2 + T_c p + 1}$$

$$K_D = \frac{1}{K\Phi_{\dot{d}m}} \quad \text{Hệ số khuếch đại của động cơ}$$

$$T_c = \frac{R_u J}{(K\Phi_{\dot{d}m})^2} \quad \text{Hằng số thời gian cơ}$$

Do $T_u \ll T_c$ nên có thể gần đúng coi:

$$G_{\dot{d}c}(p) \approx \frac{K_D}{T_c p + 1}$$

Hàm truyền đạt của bộ chỉnh lưu (kể cả bộ phát xung điều khiển chỉnh lưu)

- Đại lượng đầu ra: U_d

- Đại lượng đầu vào: $u_{đk}$

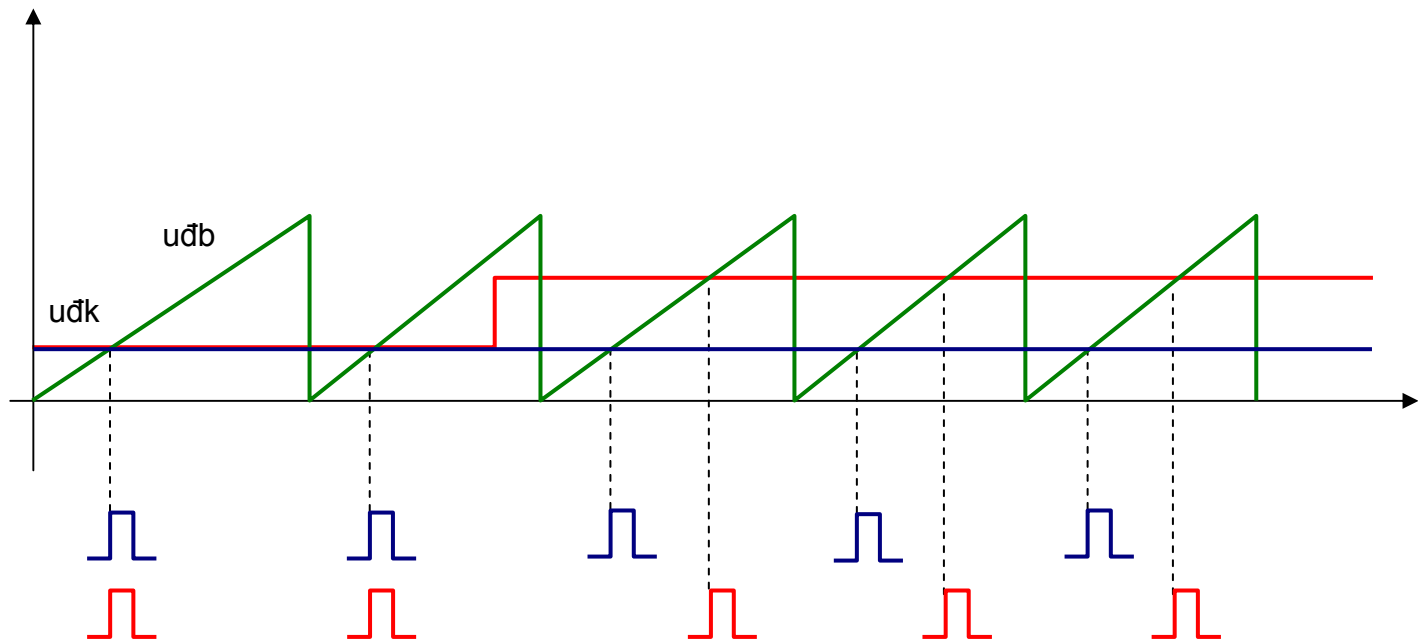
$u_{đk} \ll U_d$ (kể cả độ lớn lẫn công suất)

→ Bộ chỉnh lưu có thể coi như là một khâu khuếch đại

$$G_{cl}(p) = K_{CL}$$

Bộ chỉnh lưu có tính trễ

- Nguyên tắc điều khiển thẳng đứng tuyến tính

Do đó hàm truyền của bộ chỉnh lưu sẽ là

$$G_{cl}(p) = K_{cl} e^{-Tp}$$

Trong đó: $T = \frac{1}{2pf}$

Với p: số xung đập mạch của sơ đồ
f: tần số điện áp lưới

$$e^{Tp} = 1 + \frac{Tp}{1!} + \frac{(Tp)^2}{2!} + \dots$$
$$\approx 1 + \frac{Tp}{1!} = 1 + Tp$$

$$G_{cl}(p) = K_{cl} e^{-Tp} \approx \frac{K_{cl}}{Tp + 1}$$

Với p= 6, f= 50 ... T=1/600=0.0017 [s]

$$G_{cl}(p) = K_{cl}$$

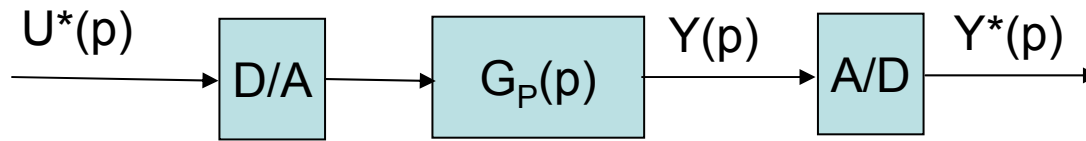

Hàm truyền đạt của hệ T-Đ

$$G_P(p) = G_{cl}(p).G_{đc}(p) \approx \frac{K_{cl}K_{đc}}{T_c p + 1} = \frac{K}{\tau p + 1}$$

Trong đó:

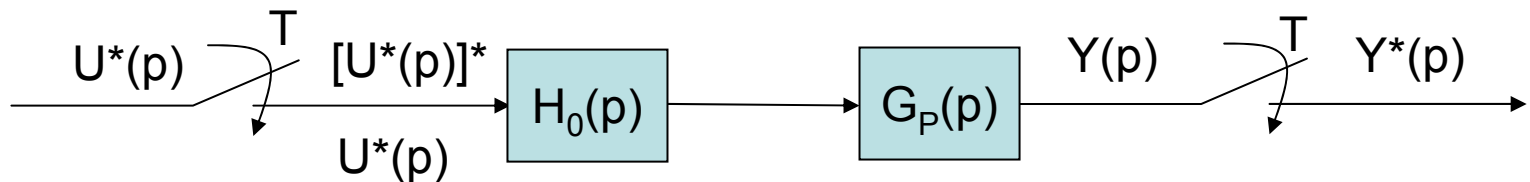
$$K = K_{cl}.K_{đc}$$
$$\tau = T_c$$

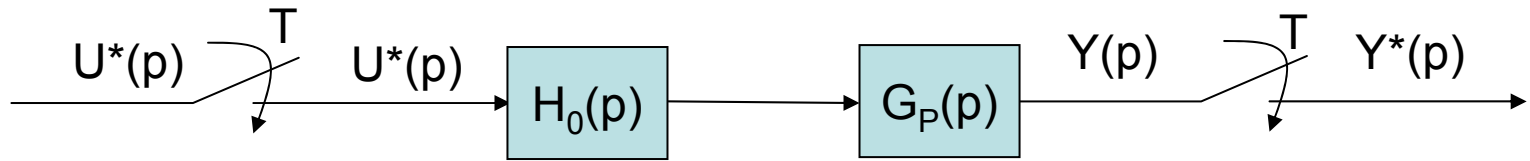

Trong đó:

$$G_P(p) = \frac{K}{\tau p + 1}$$

- Thay bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu
- Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không

$$Y(p) = U^*(p) \cdot H_0(p) \cdot G_P(p)$$

$$Y(p) = U^*(p) \cdot H_0 G_P(p)$$

$$Y^*(p) = \left[U^*(p) \cdot H_0 G_P(p) \right]^*$$

$$Y^*(p) = U^*(p) \cdot H_0 G_P^*(p)$$

$$Y^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z} = U^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z} \cdot H_0 G_P^*(p) \Big|_{p=\frac{1}{T} \ln z}$$

$$Y(z) = U(z).H_0G_P(z) \qquad G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = H_0G_P(z)$$

$$H_0G_P(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_P(p)}{p} \right\} = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{K}{p(\tau p + 1)} \right\}$$

$$\mathbb{Z} \left\{ \frac{K}{p(\tau p + 1)} \right\} = \mathbb{Z} \left\{ \frac{K \frac{1}{\tau}}{p(p + \frac{1}{\tau})} \right\} = K. \mathbb{Z} \left\{ \frac{\frac{1}{\tau}}{p(p + \frac{1}{\tau})} \right\}$$

$$= K \cdot \frac{z \left(1 - e^{-\frac{T}{\tau}} \right)}{(z-1) \left(z - e^{-\frac{T}{\tau}} \right)}$$

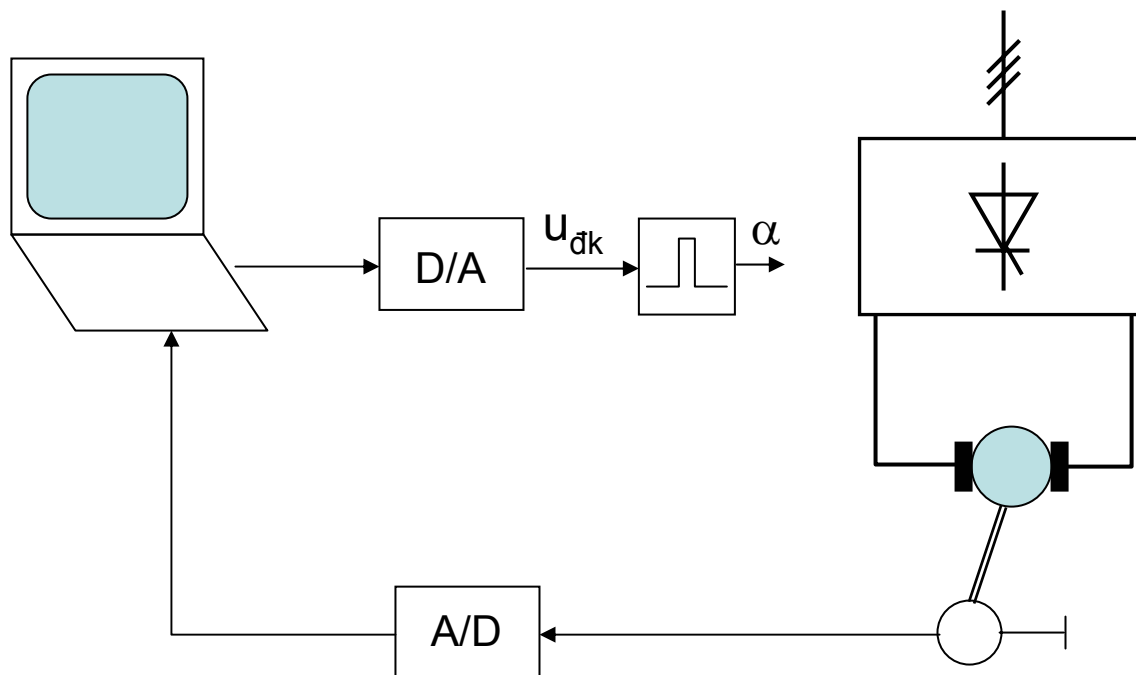
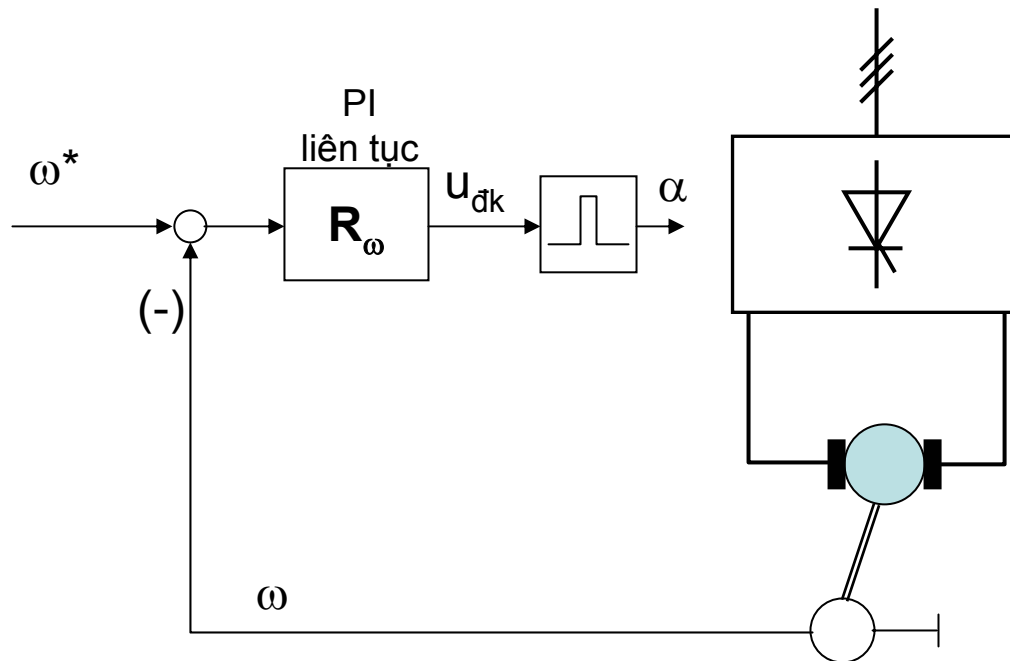
$$G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = H_0 G_P(z)$$

$$= K \frac{1 - e^{-\frac{T}{\tau}}}{z - e^{-\frac{T}{\tau}}}$$

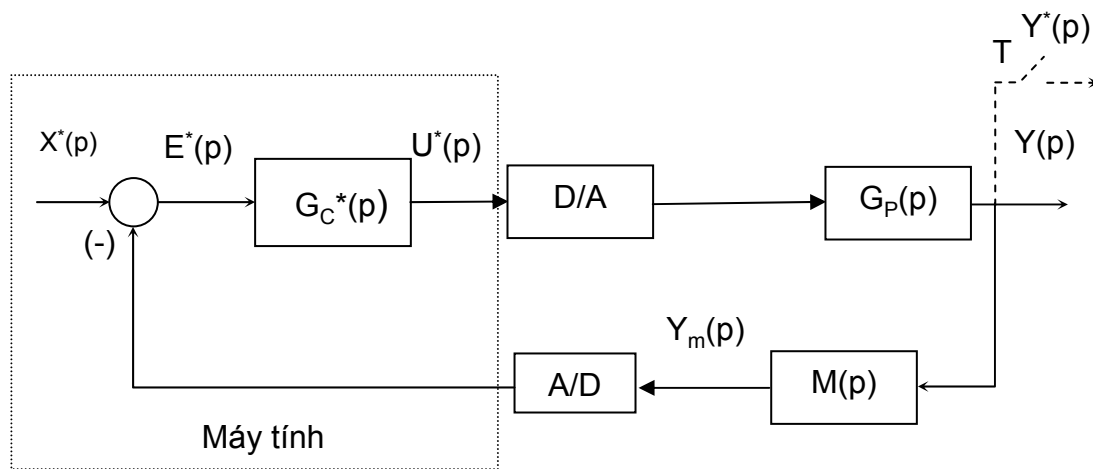
Đặt: $a_1 = e^{-\frac{T}{\tau}}; \quad a_2 = K(1 - a_1)$

$$G(z) = \frac{Y(z)}{U(z)} = \frac{a_2}{z - a_1}$$

3.2 Hệ thống có một mạch vòng kín

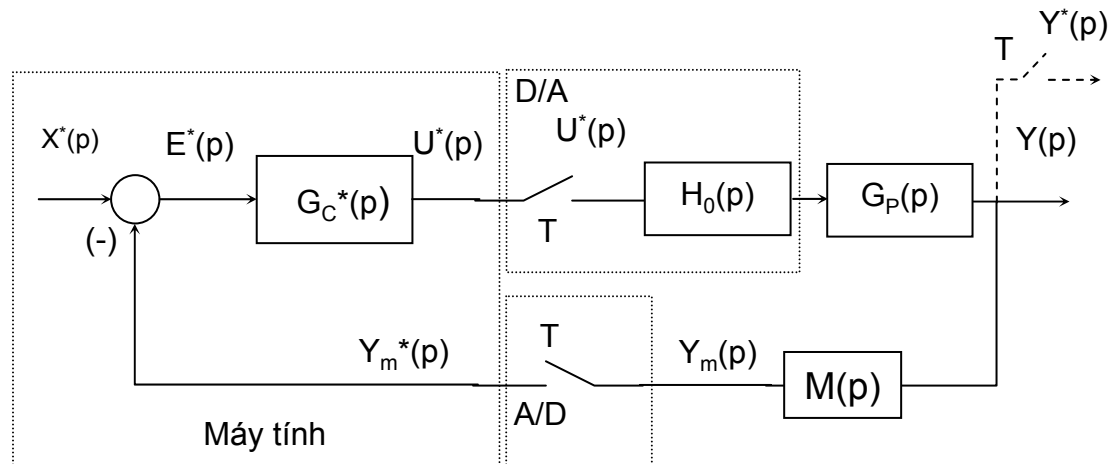
HTĐ của hệ thống có một mạch vòng kín

Hệ thống có một mạch vòng kín

Bước 1: Khai triển sơ đồ khối

- Vẽ lại sơ đồ khối.
- Thay bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu.
- Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không có hàm truyền đạt là $H_0(p) = (1 - e^{-Tp})/p$

Hệ thống có một mạch vòng kín

Bước 2: Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống – Chuyển các biểu thức thành biểu thức “*”

$$E^*(p) = X^*(p) - Y_m^*(p) \quad (1)$$

$$U^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$Y(p) = U^*(p).H_0 G_P(p)$$

$$\Rightarrow Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_P^*(p) \quad (3)$$

$$Y_m(p) = U^*(p).H_0 G_P M(p)$$

$$\Rightarrow Y_m^*(p) = U^*(p).H_0 G_P M^*(p) \quad (4)$$

Bước 3: Chuyển các biểu thức “*” thành các biểu thức theo Z

- Thay $p = \frac{1}{T} \ln z$ vào các biểu thức “*”

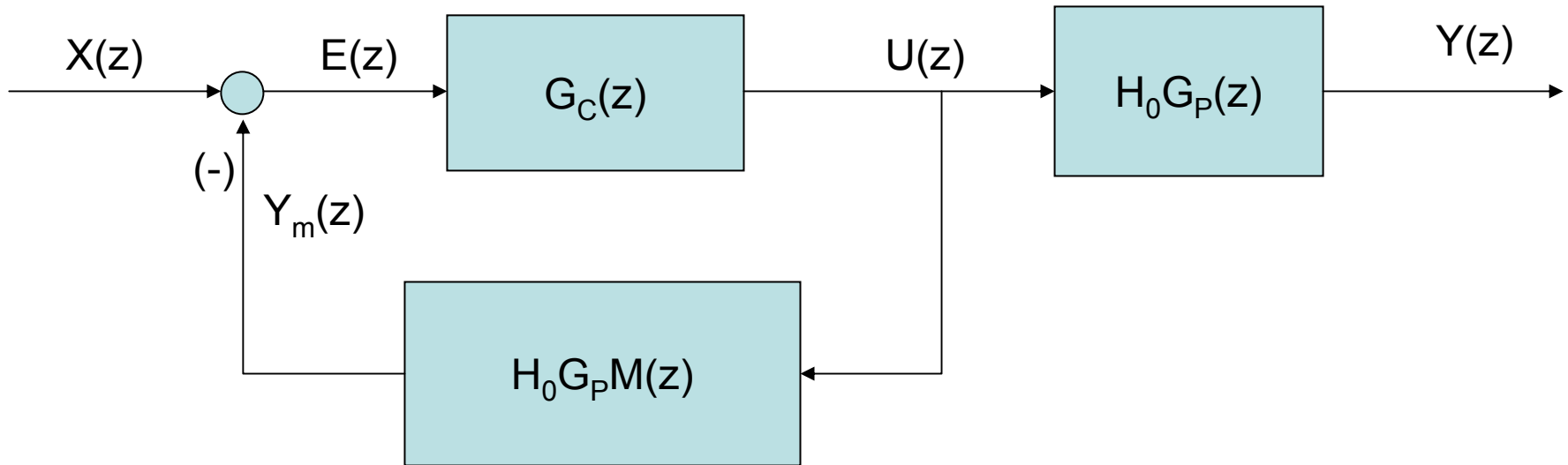
$$E(z) = X(z) - Y_m(z) \quad (1)$$

$$U(z) = E(z).G_C(z) \quad (2)$$

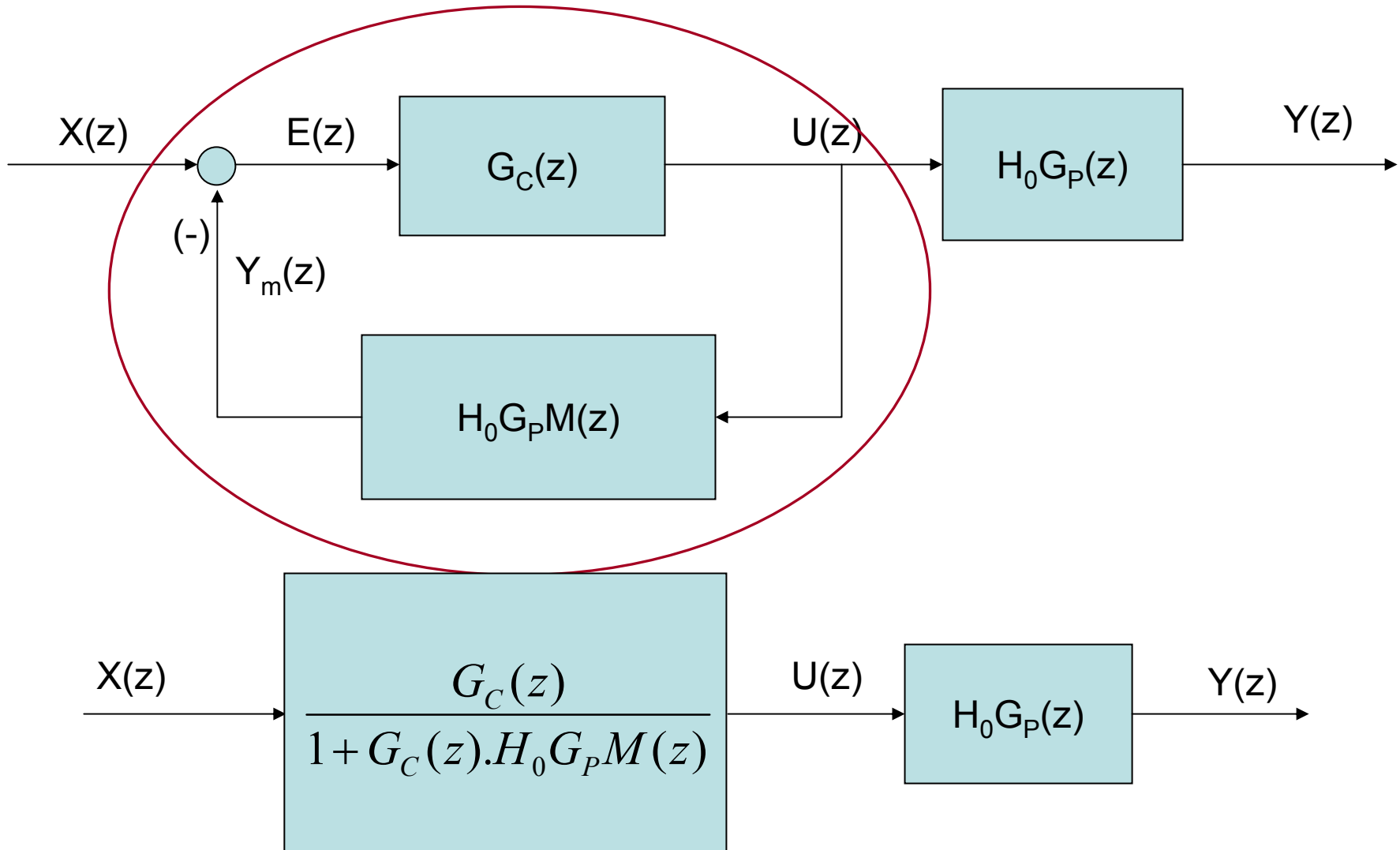
$$Y(z) = U(z).H_0 G_P(z) \quad (3)$$

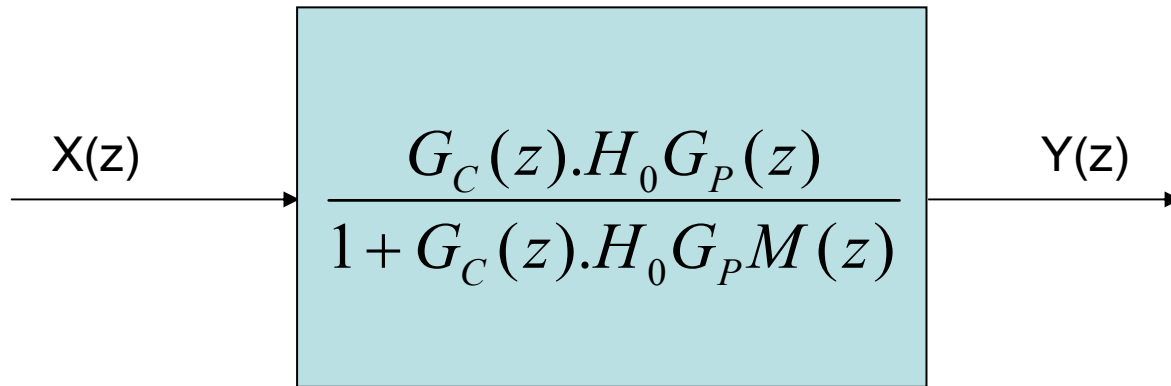
$$Y_m(z) = U(z).H_0 G_P M(z) \quad (4)$$

Bước 4: Vẽ lại sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

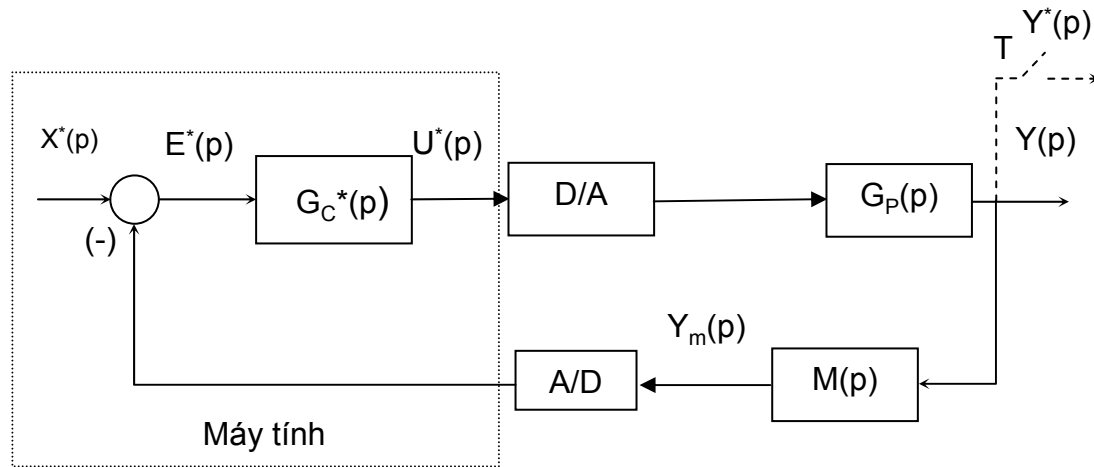

Bước 5: Biến đổi sơ đồ khối, xác định hàm truyền đạt

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_C(z).H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_PM(z)}$$

Hệ thống có một mạch vòng kín

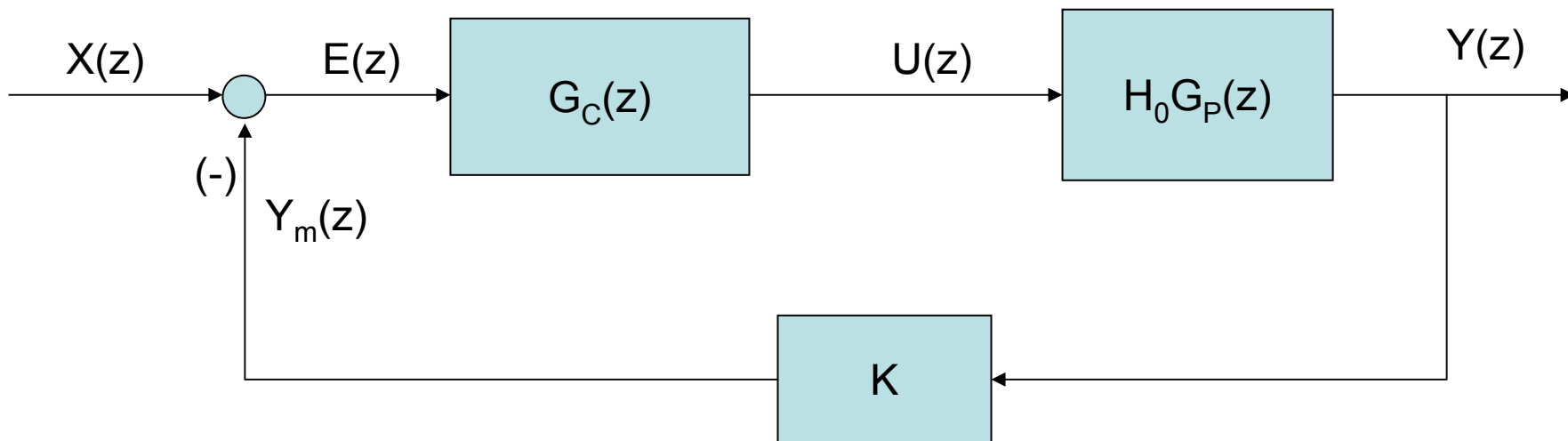
$$M(p) = K$$

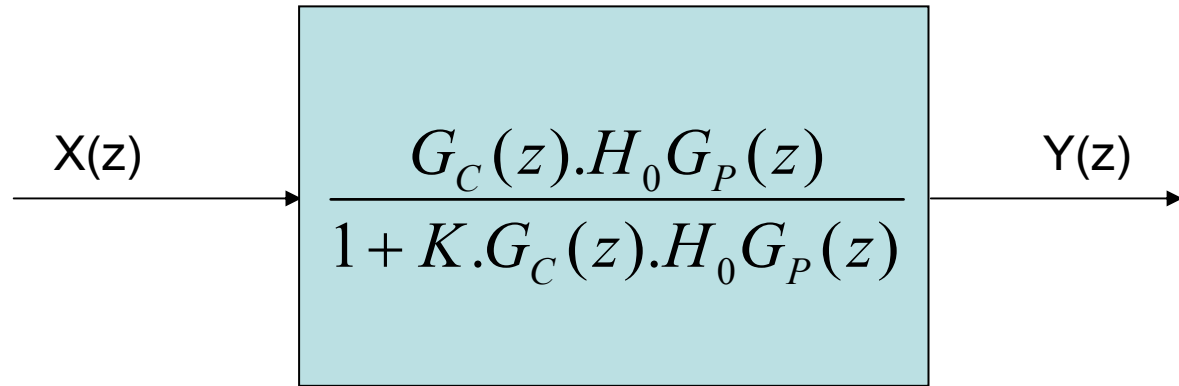
$$E(z) = X(z) - Y_m(z) \quad (1)$$

$$U(z) = E(z).G_C(z) \quad (2)$$

$$Y(z) = U(z).H_0 G_P(z) \quad (3)$$

$$\begin{aligned} Y_m(z) &= U(z).H_0 G_P M(z) \\ &= K.U(z).H_0 G_P(z) \end{aligned} \quad (4)$$

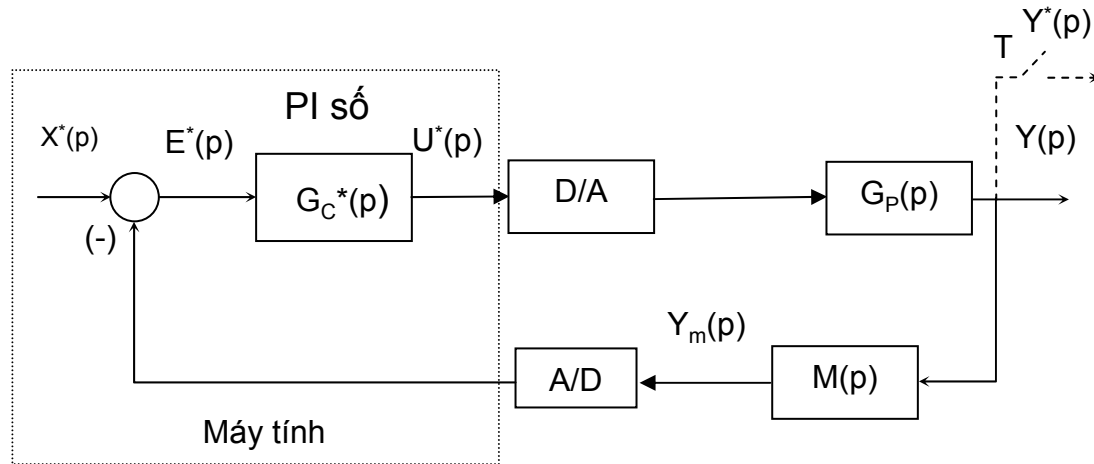

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_C(z).H_0G_P(z)}{1 + K.G_C(z).H_0G_P(z)}$$

Ví dụ

Hệ thống có một mạch vòng kín

$$G_C(z) = \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}$$

$$A_0 = K_P + \frac{K_I T}{2}$$

$$A_1 = -K_P + \frac{K_I T}{2}$$

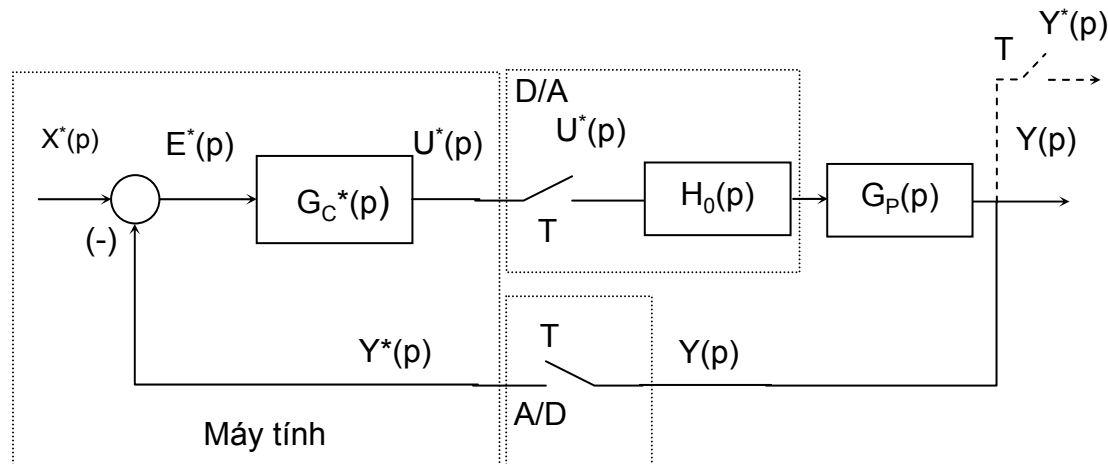
K_P : Hằng số tỷ lệ
 K_I : hằng số tích phân

$$G_P(p) = \frac{K}{\tau p + 1}$$

$$M(p) = 1$$

Bước 1: Khai triển sơ đồ khối

- Vẽ lại sơ đồ khối.
- Thay bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu.
- Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không có hàm truyền đạt là $H_0(p) = (1 - e^{-Tp})/p$
- $M(p) = 1 \rightarrow$ Không cần vẽ

Hệ thống có một mạch vòng kín

Bước 2: Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống – Chuyển các biểu thức thành biểu thức “*”

$$E^*(p) = X^*(p) - Y^*(p) \quad (1)$$

$$U^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$Y(p) = U^*(p).H_0 G_p(p)$$

$$\Rightarrow Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_p^*(p) \quad (3)$$

Bước 3: Chuyển các biểu thức “*” thành các biểu thức theo Z

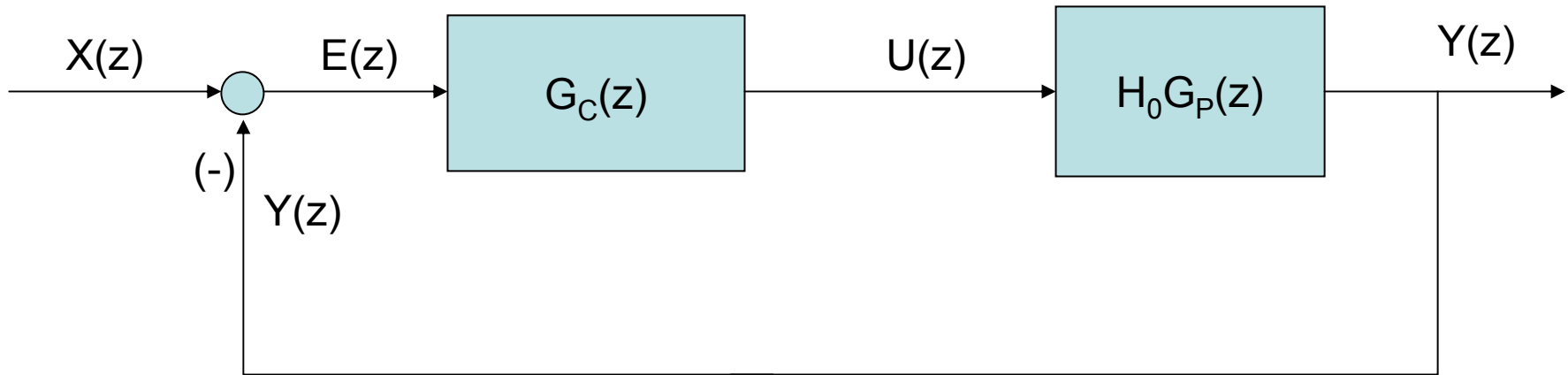
- Thay $p = \frac{1}{T} \ln z$ vào các biểu thức “*”

$$E(z) = X(z) - Y(z) \quad (1)$$

$$U(z) = E(z).G_C(z) \quad (2)$$

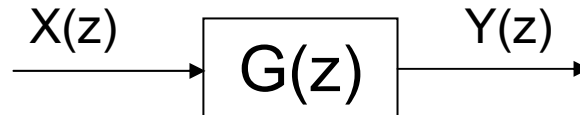
$$Y(z) = U(z).H_0 G_P(z) \quad (3)$$

Bước 4: Vẽ lại sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

Bước 5: Biến đổi sơ đồ khối – Xác định hàm truyền đạt

$$G_z = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_C(z).H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_P(z)}$$

$$H_0 G_P(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{K}{(\tau p + 1)p} \right\} = \frac{z-1}{z} K \mathbb{Z} \left\{ \frac{\frac{1}{\tau}}{p(p + \frac{1}{\tau})} \right\}$$

Tra bảng phép biến đổi Z đã cho chúng ta có:

$$H_0 G_P(z) = \frac{z-1}{z} \frac{K(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})z}{(z-1)(z - e^{-\frac{T}{\tau}})} = \frac{K(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})}{(z - e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

trong đó T là chu kỳ lấy mẫu

$$H_0G_P(z) = \frac{z-1}{z} \frac{K(1-e^{-\frac{T}{\tau}})z}{(z-1)(z-e^{-\frac{T}{\tau}})} = \frac{K(1-e^{-\frac{T}{\tau}})}{(z-e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

$$a_1 = e^{-\frac{T}{\tau}}; \quad a_2 = K(1-a_1)$$

$$H_0G_P(z) = \frac{a_2}{z-a_1}$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{H_0 G_P(z) G_C(z)}{1 + H_0 G_P(z) G_C(z)} = \frac{\frac{a_2}{(z - a_1)} \cdot \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}}{1 + \frac{a_2}{(z - a_1)} \cdot \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}}$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{a_2 (A_0 z + A_1)}{(z - a_1)(z - 1) + a_2 (A_0 z + A_1)}$$

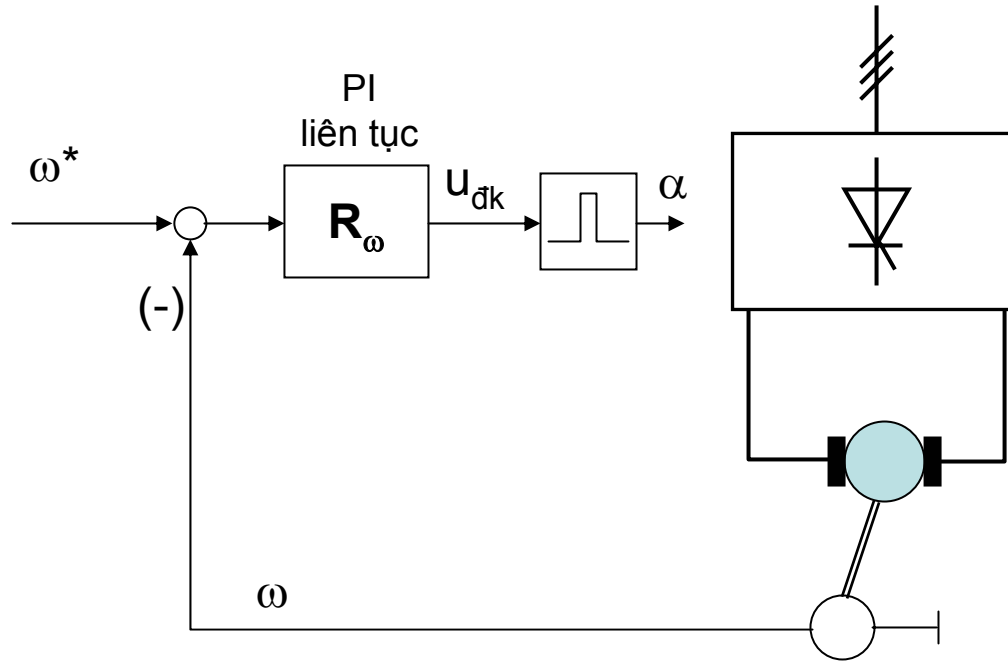
$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{a_2(A_0z + A_1)}{z^2 - (1 + a_1 - a_2A_0)z + (a_2A_1 + a_1)}$$

Đa thức đặc tính:

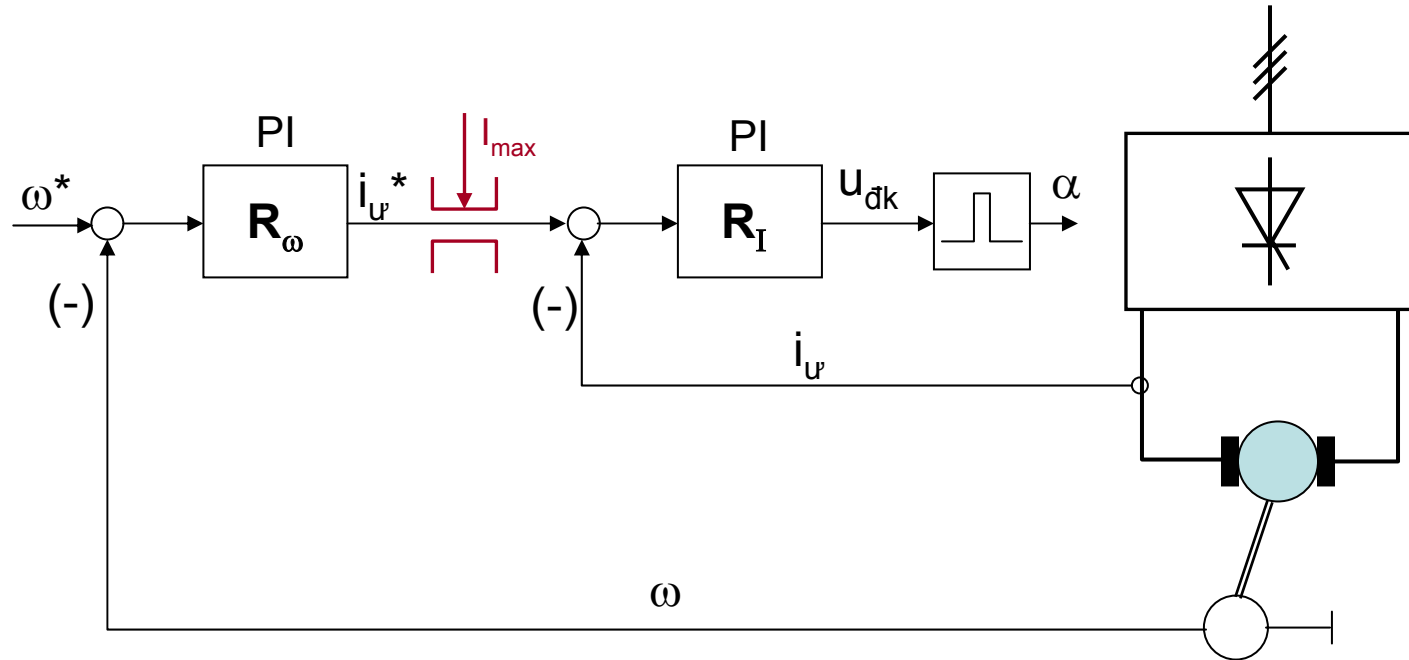
$$\Delta(z) = z^2 - (1 + a_1 - a_2A_0)z + (a_2A_1 + a_1)$$

3. 3 Hàm truyền đạt của hệ thống có hai mạch vòng kín

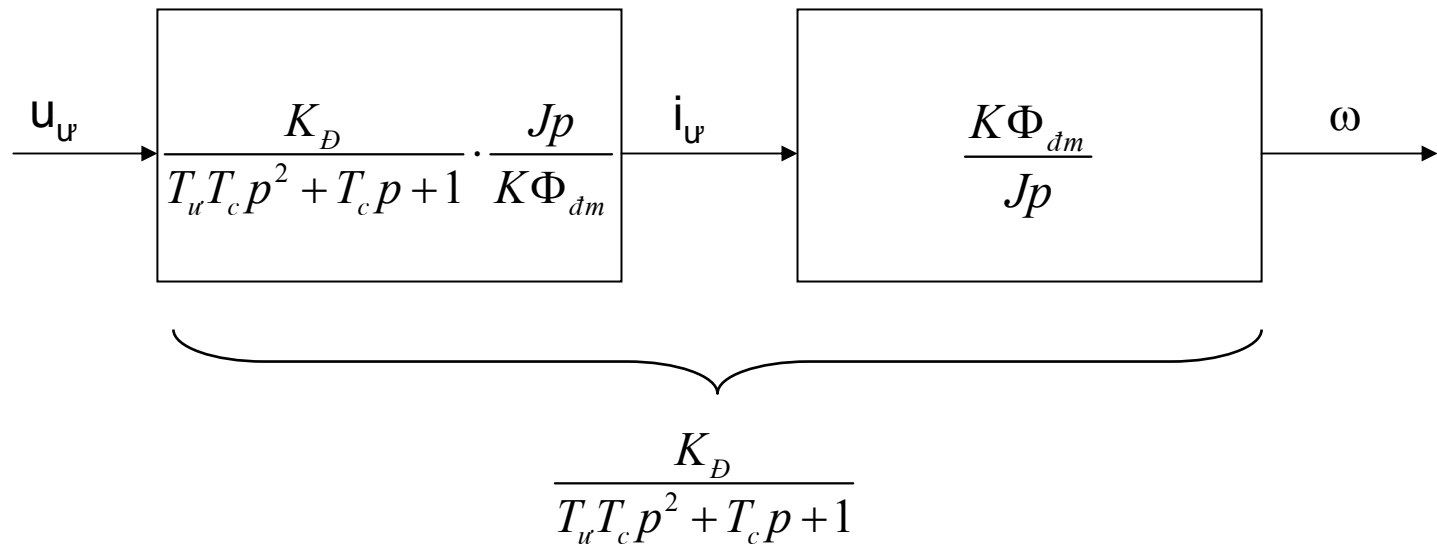
Hệ thống có một mạch vòng kín

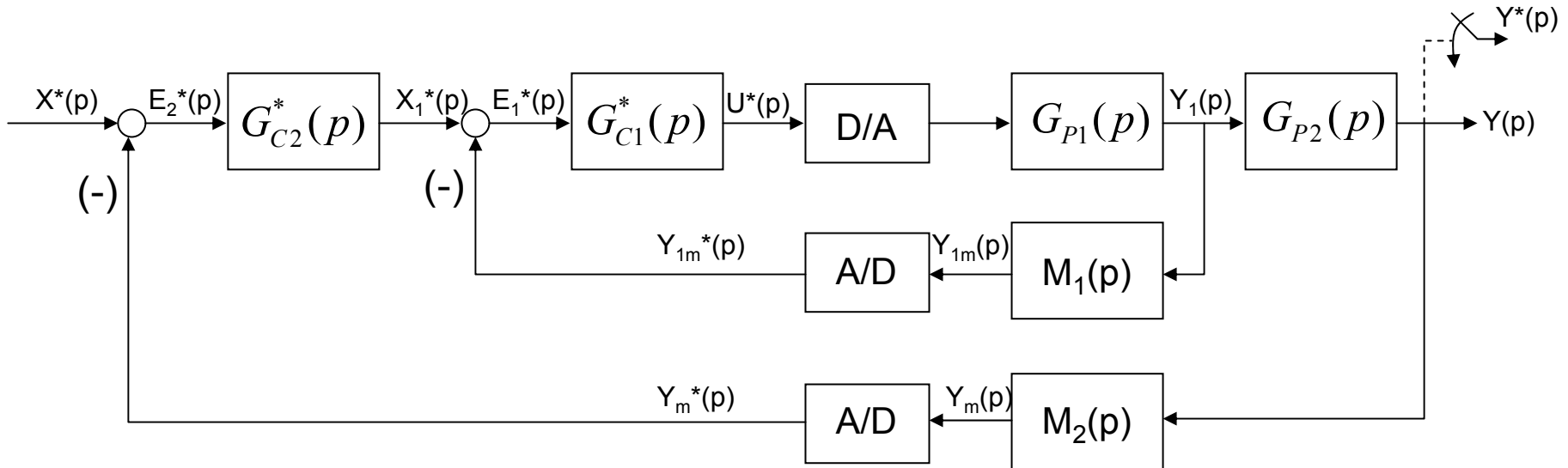
Hệ thống có hai mạch vòng kín

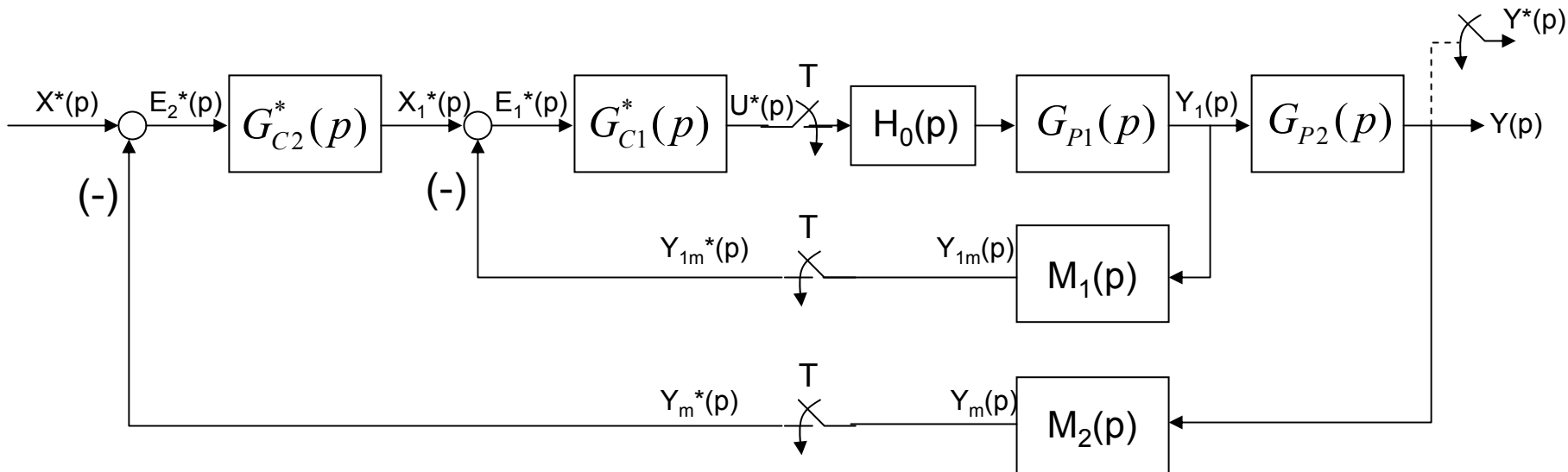
Mô hình của động cơ điện một chiều có mạch vòng dòng điện

Hệ thống có hai mạch vòng kín

Bước 1: Khai triển sơ đồ khối

Bước 2: Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống

$$\begin{aligned} Y(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}(p) \\ E_2^*(p) &= X^*(p) - Y_m^*(p) \quad (1) \\ Y^*(p) &= \left[U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}(p) \right]^* \\ X_1^*(p) &= E_2^*(p).G_{C2}^*(p) \quad (2) \\ Y^*(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}^*(p) \quad (5) \\ E_1^*(p) &= X_1^*(p) - Y_{1m}^*(p) \quad (3) \\ Y_{1m}(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}M_1(p) \\ U^*(p) &= E_1^*(p).G_{C1}^*(p) \quad (4) \\ Y_{1m}^*(p) &= \left[U^*(p).H_0G_{P1}M_1(p) \right]^* \\ Y_{1m}^*(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}M_1^*(p) \quad (6) \\ Y_m(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}M_2(p) \\ Y_m^*(p) &= \left[U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}M_2(p) \right]^* \\ Y_m^*(p) &= U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}M_2^*(p) \quad (7) \end{aligned}$$

Bước 3: Chuyển các biểu thức “*” sang biểu thức Z

- Thay $p = \frac{1}{T} \ln z$ vào các biểu thức “*”

$$E_2^*(p) = X^*(p) - Y_m^*(p) \quad (1) \quad E_2(z) = X(z) - Y_m(z) \quad (1)$$

$$X_1^*(p) = E_2^*(p).G_{C2}^*(p) \quad (2) \quad X_1(z) = E_2(z).G_{C2}(z) \quad (2)$$

$$E_1^*(p) = X_1^*(p) - Y_{1m}^*(p) \quad (3) \quad E_1(z) = X_1(z) - Y_{1m}(z) \quad (3)$$

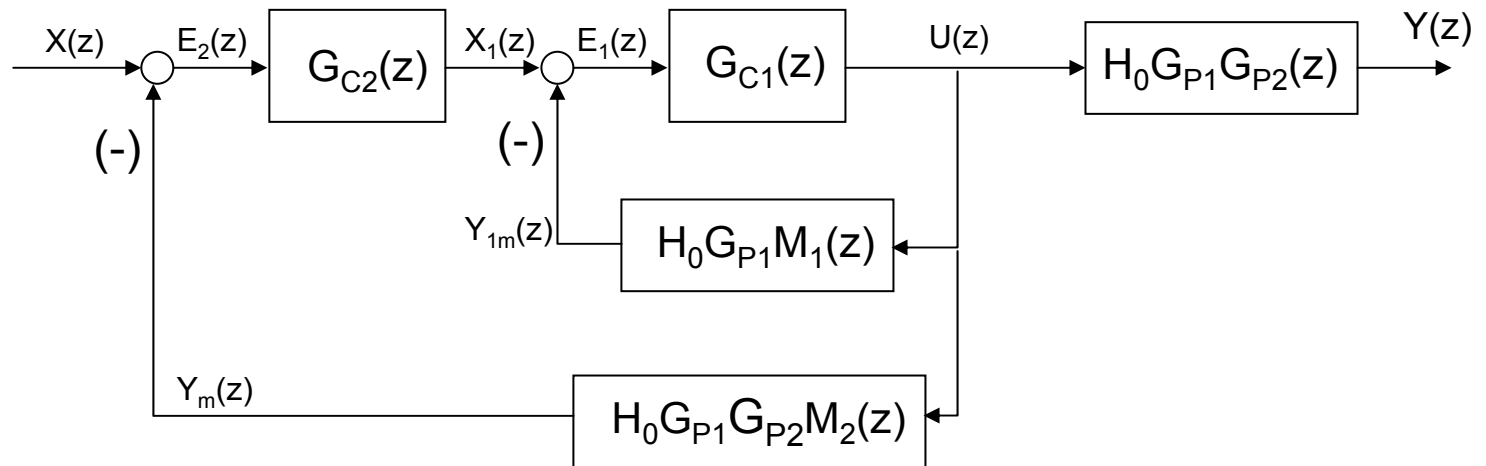
$$U^*(p) = E_1^*(p).G_{C1}^*(p) \quad (4) \quad U(z) = E_1(z).G_{C1}(z) \quad (4)$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_{P1} G_{P2}^*(p) \quad (5) \quad Y(z) = U(z).H_0 G_{P1} G_{P2}(z) \quad (5)$$

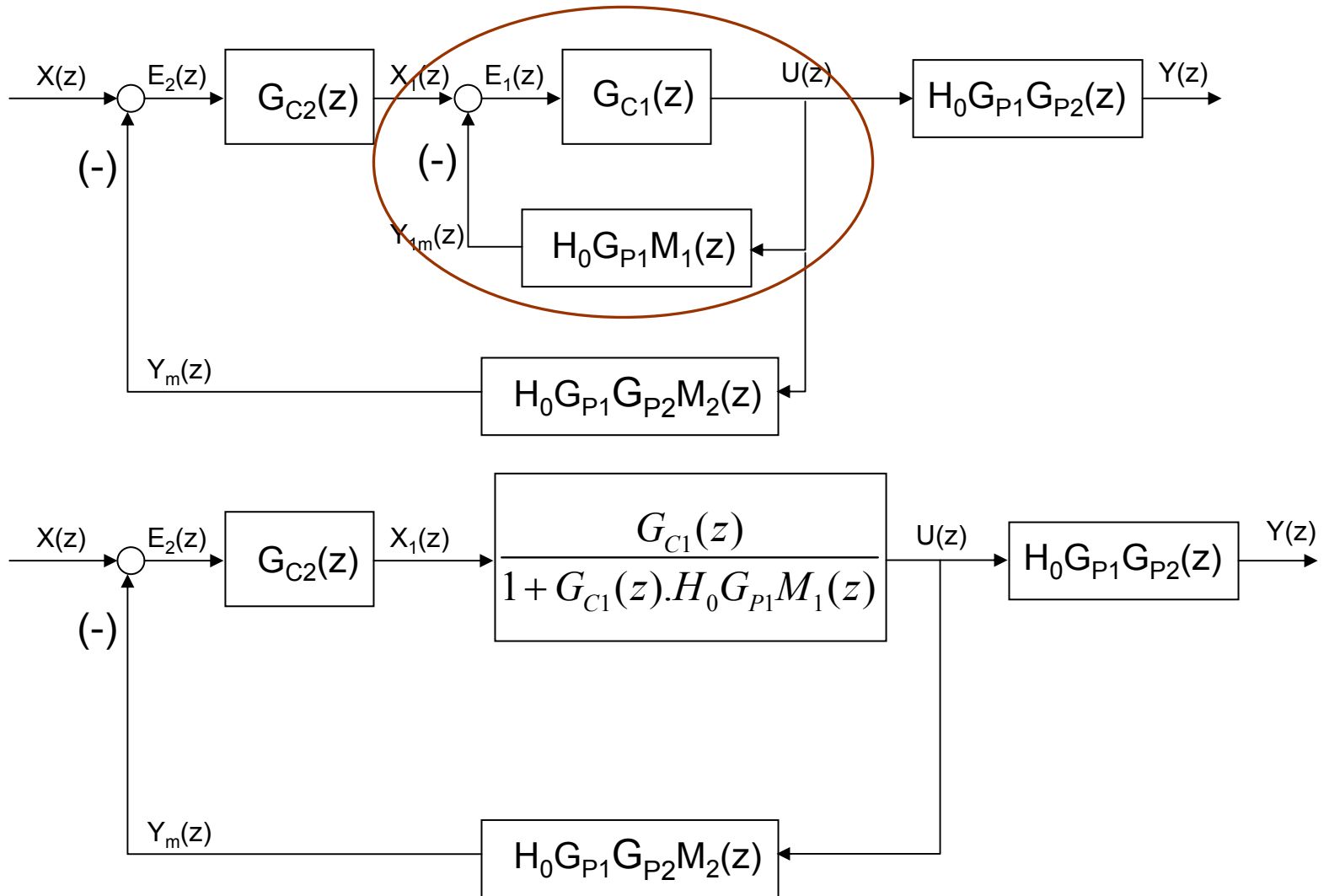
$$Y_{1m}^*(p) = U^*(p).H_0 G_{P1} M_1^*(p) \quad (6) \quad Y_{1m}(z) = U(z).H_0 G_{P1} M_1(z) \quad (6)$$

$$Y_m^*(p) = U^*(p).H_0 G_{P1} G_{P2} M_2^*(p) \quad (7) \quad Y_m(z) = U(z).H_0 G_{P1} G_{P2} M_2(z) \quad (7)$$

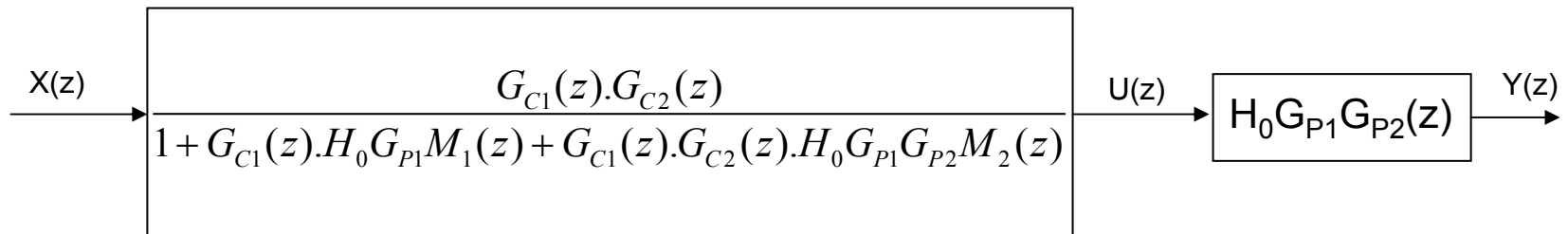
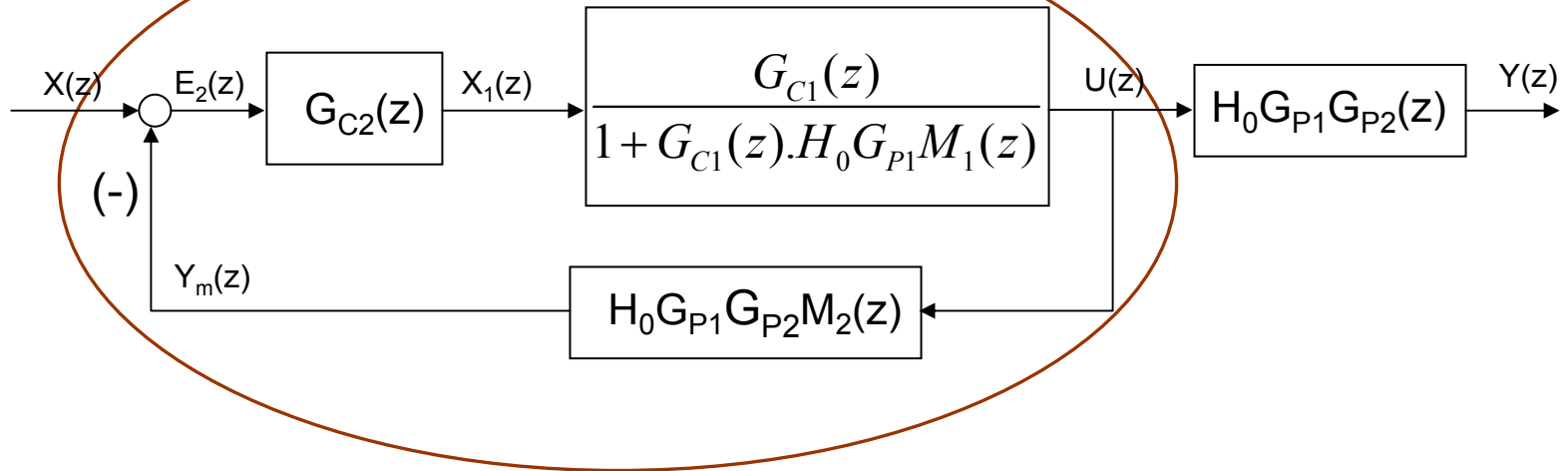
Bước 4: Vẽ lại sơ đồ khối

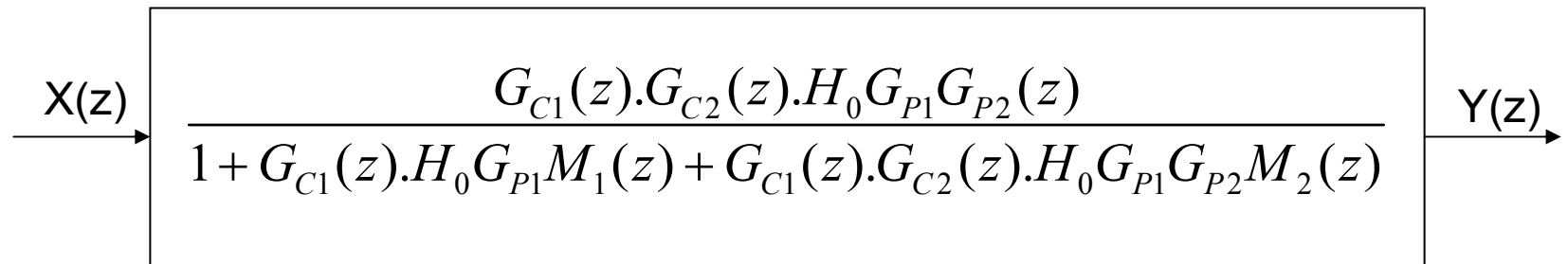
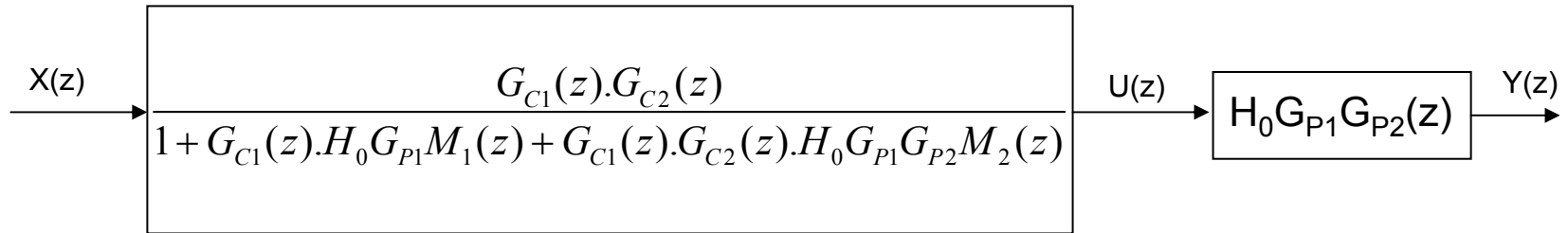
Bước 5: Biến đổi sơ đồ khối – xác định hàm truyền đạt

Bước 5: Biến đổi sơ đồ khối – xác định hàm truyền đạt

Bước 5: Biến đổi sơ đồ khối – xác định hàm truyền đạt

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0 G_{P1} G_{P2}(z)}{1 + G_{C1}(z).H_0 G_{P1} M_1(z) + G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0 G_{P1} G_{P2} M_2(z)}$$

$$H_0 G_{P_1} G_{P_2}(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_{P_1}(p).G_{P_2}(p)}{p} \right\}$$

$$H_0 G_{P_1} M_1(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_{P_1}(p).M_1(p)}{p} \right\}$$

$$H_0 G_{P_1} G_{P_2} M_2(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_{P_1}(p).G_{P_2}(p).M_2(p)}{p} \right\}$$

Trường hợp đặc biệt

- $M_1(p) = K_1$
- $M_2(p) = K_2$

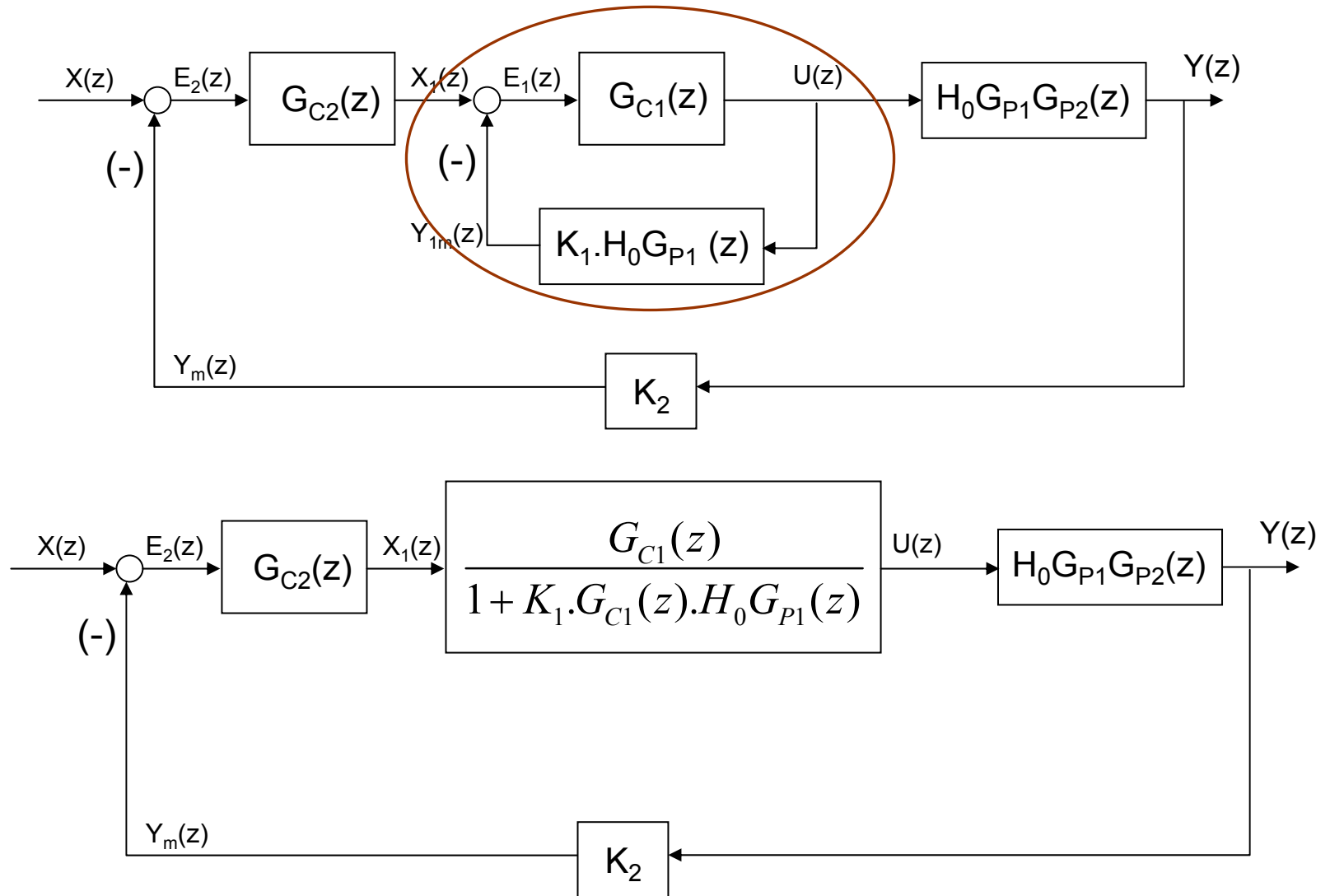

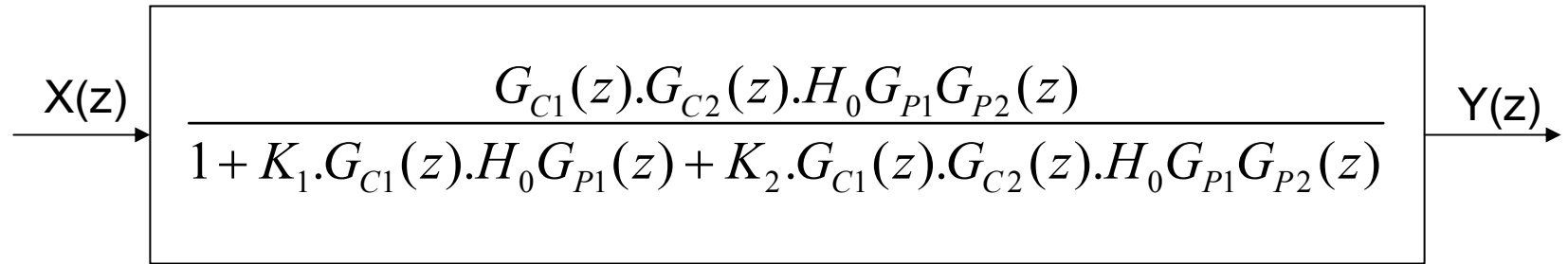
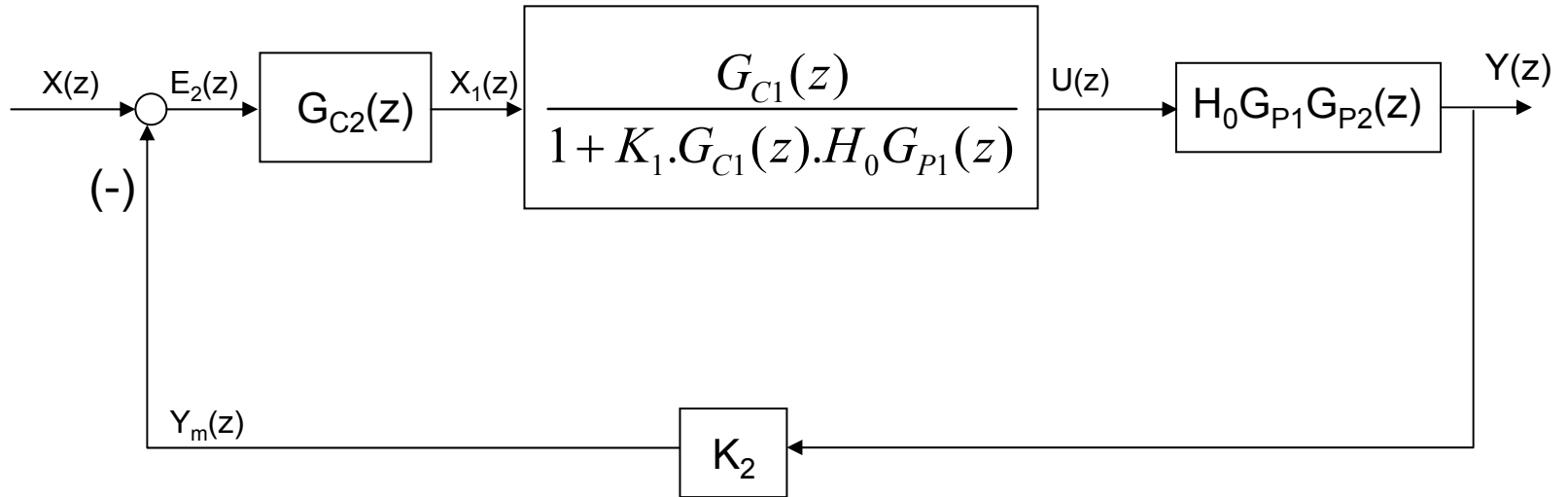
$$H_0 G_{P1} M_1(z) = K_1 \cdot H_0 G_{P1}(z)$$

$$H_0 G_{P1} G_{P2} M_2(z) = K_2 \cdot H_0 G_{P1} G_{P2}(z)$$

Sơ đồ khối

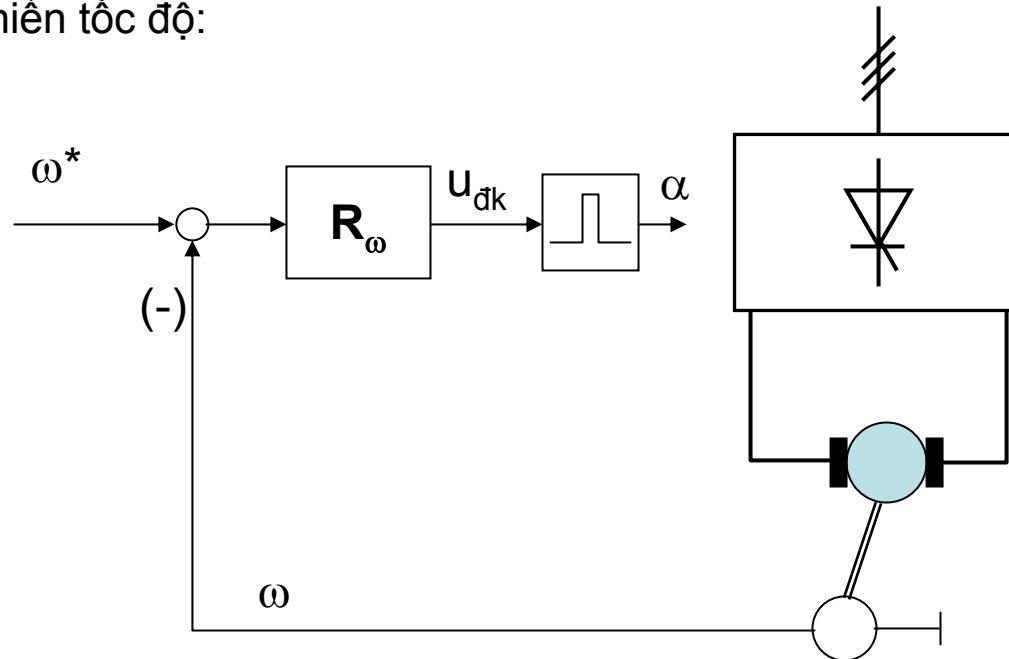

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_{C1}(z) \cdot G_{C2}(z) \cdot H_0 G_{P1} G_{P2}(z)}{1 + K_1 \cdot G_{C1}(z) \cdot H_0 G_{P1}(z) + K_2 \cdot G_{C1}(z) \cdot G_{C2}(z) \cdot H_0 G_{P1} G_{P2}(z)}$$

Ví dụ: Điều khiển vị trí động cơ điện một chiều

- Điều khiển tốc độ:

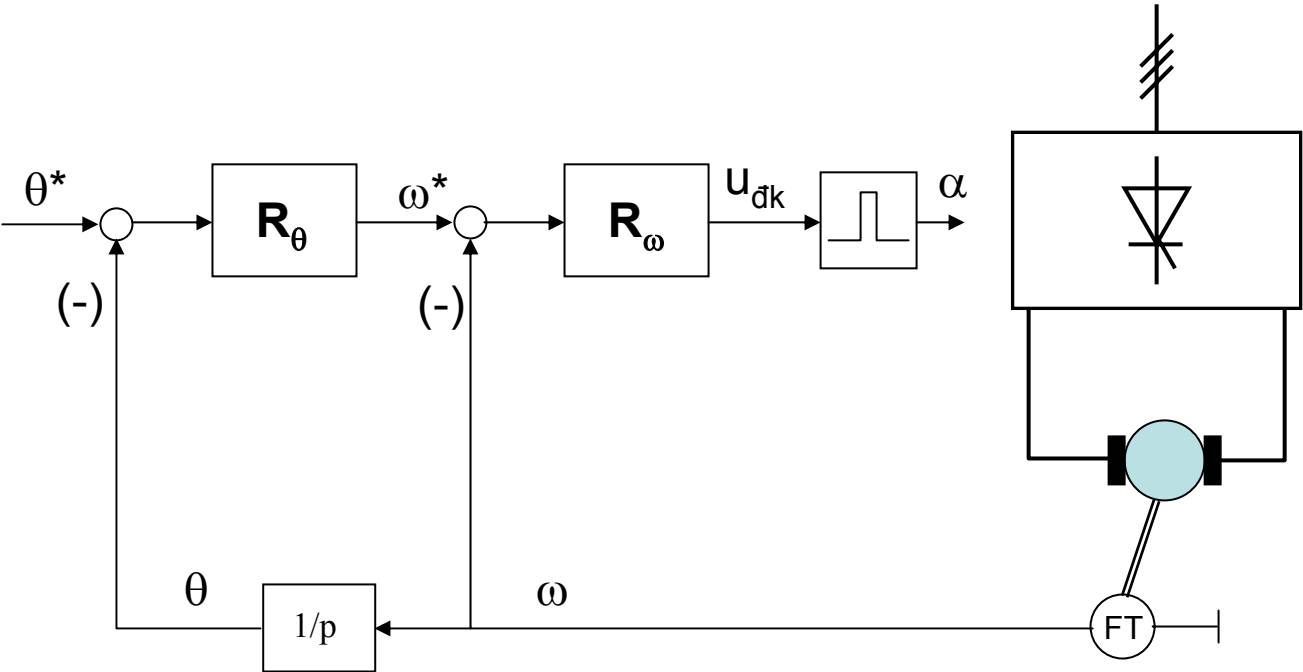

- Điều khiển vị trí:

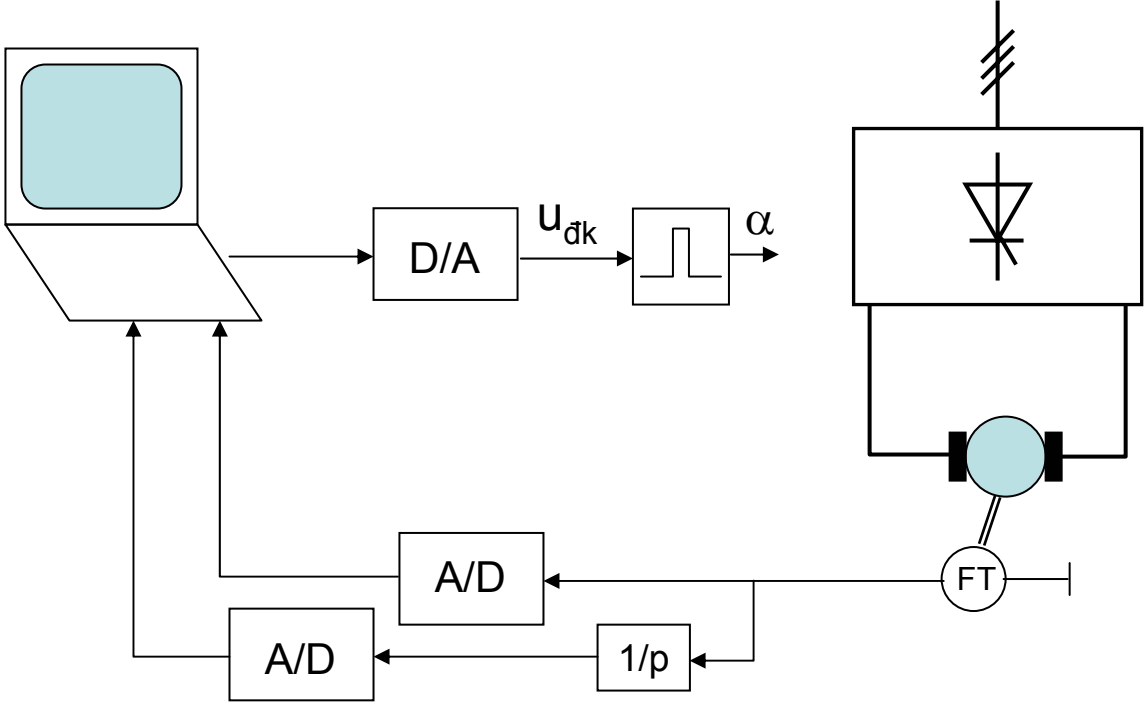
Ứng dụng: điều khiển vòng quay của động cơ trong điều khiển robot

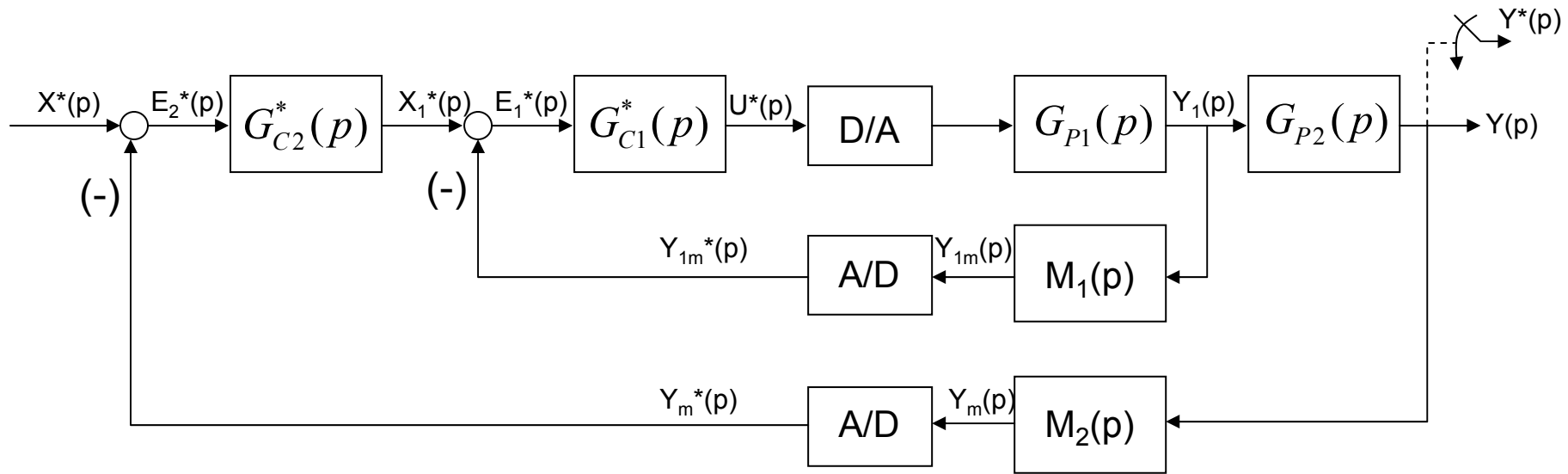
$$s = \int v(t) dt \quad \theta = \int \omega(t) dt \quad \theta(p) = \frac{1}{p} \omega(p)$$

- Điều khiển tương tự

- Điều khiển số

$$G_{C1}(z) = \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}$$

$$A_0 = K_P + \frac{K_I T}{2}$$

$$A_1 = -K_P + \frac{K_I T}{2}$$

$$G_{C2}(z) = K_{P2}$$

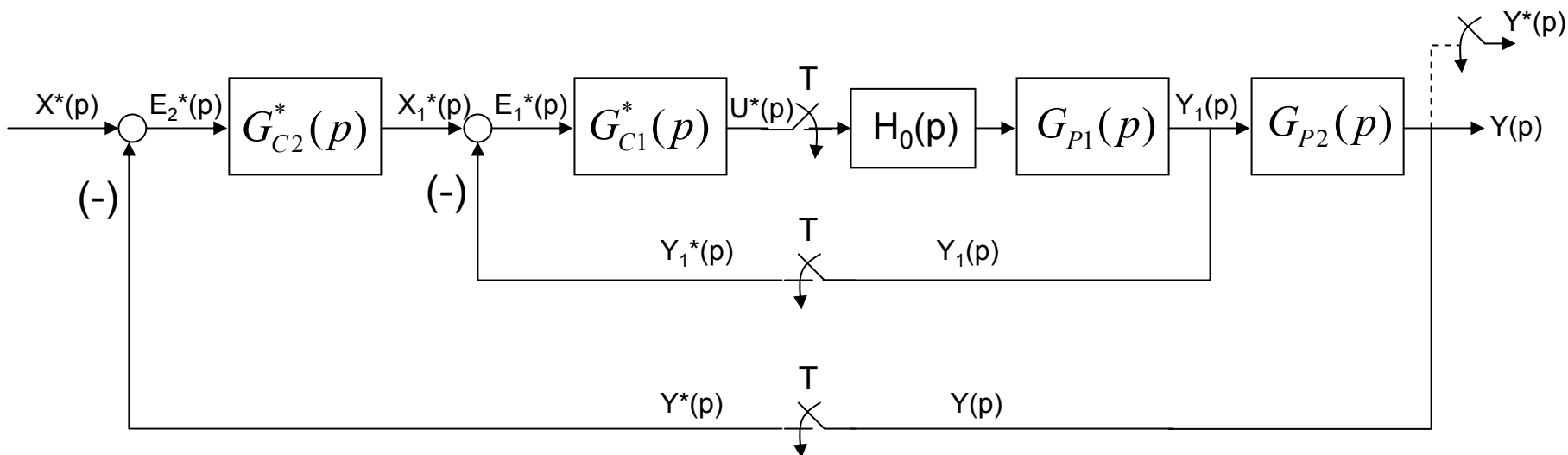
K_P : Hằng số tỷ lệ
 K_I : hằng số tích phân

$$G_{P1}(p) = \frac{K}{\tau p + 1} \quad G_{P2}(p) = \frac{1}{p}$$

$$M_1(p) = 1$$

$$M_2(p) = 1$$

Bước 1: Khai triển sơ đồ khối

Bước 2: Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống

$$E_2^*(p) = X^*(p) - Y^*(p) \quad (1)$$

$$X_1^*(p) = E_2^*(p).G_{C2}^*(p) \quad (2)$$

$$E_1^*(p) = X_1^*(p) - Y_1^*(p) \quad (3)$$

$$U^*(p) = E_1^*(p).G_{C1}^*(p) \quad (4)$$

$$Y(p) = U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}(p)$$

$$Y^*(p) = \left[U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}(p) \right]^*$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0G_{P1}G_{P2}^*(p) \quad (5)$$

$$Y_1(p) = U^*(p).H_0G_{P1}(p)$$

$$Y_1^*(p) = \left[U^*(p).H_0G_{P1} \right]^*$$

$$Y_1^*(p) = U^*(p).H_0G_{P1}^*(p) \quad (6)$$

Bước 3: Chuyển các biểu thức “*” sang biểu thức Z

- Thay $p = \frac{1}{T} \ln z$ vào các biểu thức “*”

$$E_2^*(p) = X^*(p) - Y^*(p) \quad (1) \qquad E_2(z) = X(z) - Y(z) \quad (1)$$

$$X_1^*(p) = E_2^*(p).G_{C2}^*(p) \quad (2) \qquad X_1(z) = E_2(z).G_{C2}(z) \quad (2)$$

$$E_1^*(p) = X_1^*(p) - Y_1^*(p) \quad (3) \qquad E_1(z) = X_1(z) - Y_1(z) \quad (3)$$

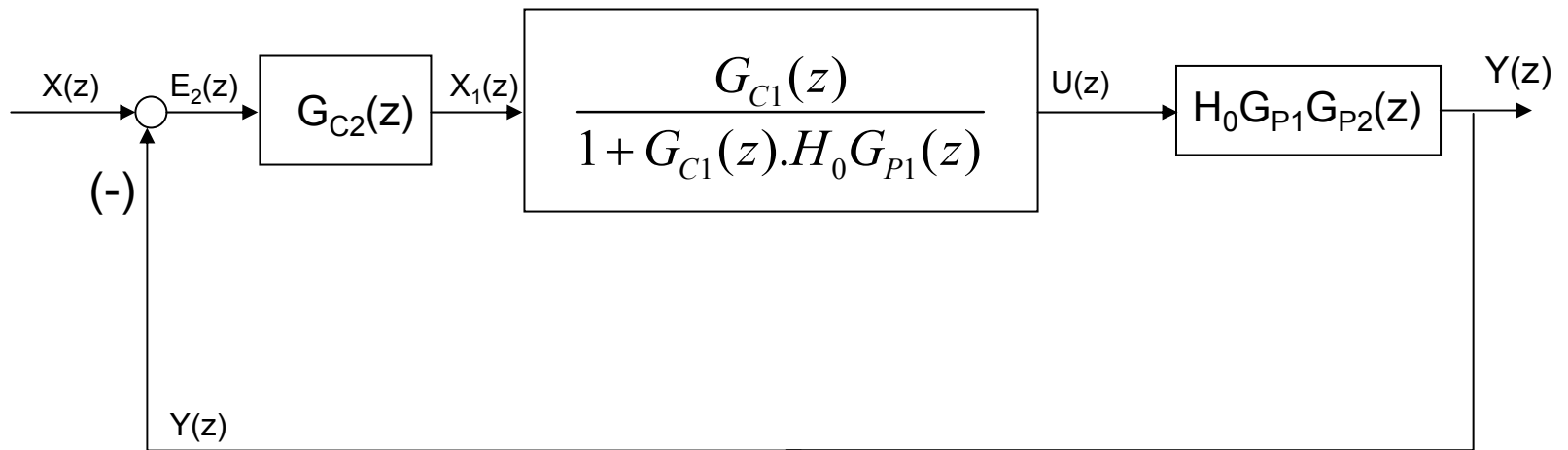
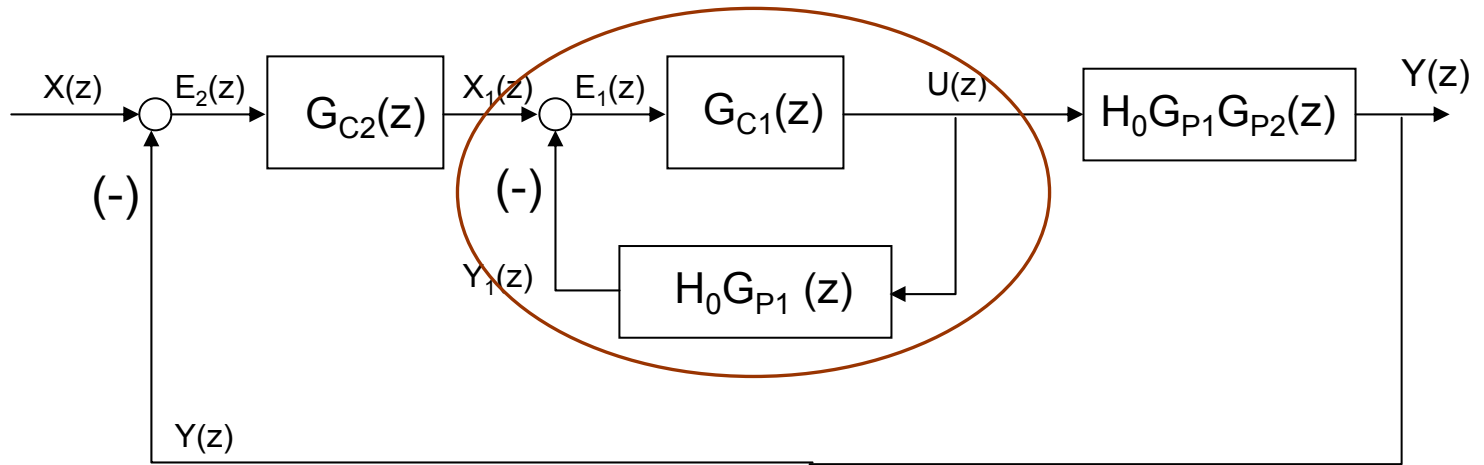
$$U^*(p) = E_1^*(p).G_{C1}^*(p) \quad (4) \qquad U(z) = E_1(z).G_{C1}(z) \quad (4)$$

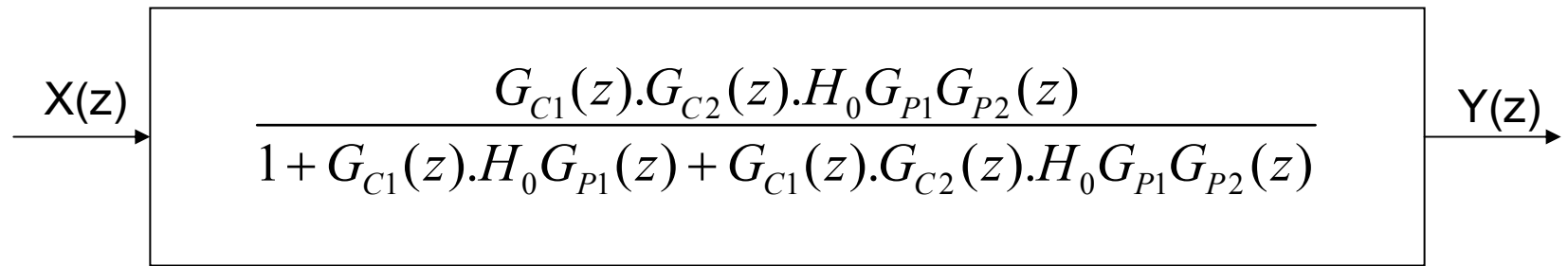
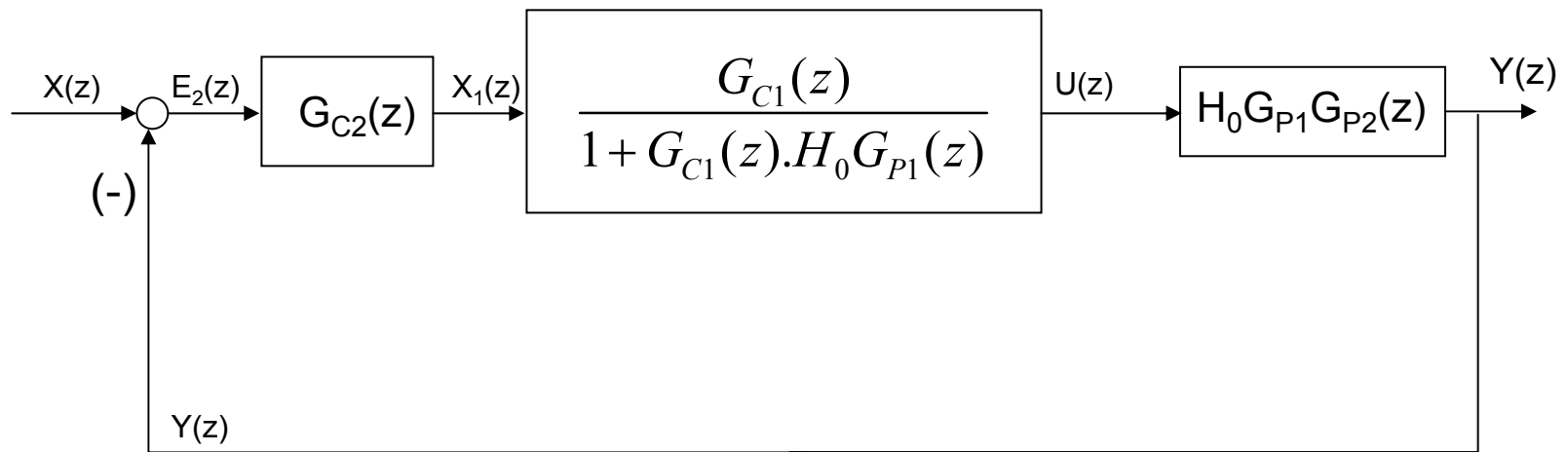
$$Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_{P1} G_{P2}^*(p) \quad (5) \qquad Y(z) = U(z).H_0 G_{P1} G_{P2}(z) \quad (5)$$

$$Y_1^*(p) = U^*(p).H_0 G_{P1}^*(p) \quad (6) \qquad Y_1(z) = U(z).H_0 G_{P1}(z) \quad (6)$$

Sơ đồ khối

$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0 G_{P1} G_{P2}(z)}{1 + G_{C1}(z).H_0 G_{P1}(z) + G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0 G_{P1} G_{P2}(z)}$$

Thay dữ liệu đã cho

$$\begin{aligned}H_0 G_{P1}(z) &= \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_{P1}(p)}{p} \right\} \\&= \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{K}{p(\tau p + 1)} \right\}\end{aligned}$$

$$H_0 G_{P1}(z) = \frac{z-1}{z} \frac{K(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})z}{(z-1)(z - e^{-\frac{T}{\tau}})} = \frac{K(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})}{(z - e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

$$a_1 = e^{-\frac{T}{\tau}}; \quad a_2 = K(1 - a_1)$$

$$H_0 G_{P1}(z) = \frac{a_2}{z - a_1}$$

Thay dữ liệu đã cho

$$H_0 G_{P1} G_{P2}(z) = \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{G_{P1}(p) G_{P2}(p)}{p} \right\}$$

$$= \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{K}{p^2(\tau p + 1)} \right\}$$

$$= K \frac{z-1}{z} \mathbb{Z} \left\{ \frac{\frac{1}{\tau}}{p^2(p + \frac{1}{\tau})} \right\}$$

$$\mathbb{Z} \left\{ \frac{\frac{1}{\tau}}{p^2(p + \frac{1}{\tau})} \right\} = \frac{T.z}{(z-1)^2} - \frac{\tau(1 - e^{-\frac{T}{\tau}}).z}{(z-1)(z - e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

$$H_0 G_{P1} G_{P2}(z) = K \frac{z-1}{z} \left[\frac{T.z}{(z-1)^2} - \frac{\tau(1 - e^{-\frac{T}{\tau}}).z}{(z-1)(z - e^{-\frac{T}{\tau}})} \right]$$

$$= K \left[\frac{T}{(z-1)} - \frac{\tau(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})}{(z - e^{-\frac{T}{\tau}})} \right]$$

$$= \frac{K[T - \tau(1 - e^{-\frac{T}{\tau}})]z + K[\tau(1 - e^{-\frac{T}{\tau}}) - T e^{-\frac{T}{\tau}}]}{(z-1).(z - e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

$$a_3 = K[T - \tau(1 - a_1)]$$

$$a_4 = K[\tau(1 - a_1) - T a_1]$$

$$H_0 G_{P1} G_{P2}(z) = \frac{a_3 z + a_4}{(z-1).(z - a_1)}$$

Kết quả hàm truyền đạt

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0G_{P1}G_{P2}(z)}{1 + G_{C1}(z)H_0G_{P1}(z) + G_{C1}(z).G_{C2}(z).H_0G_{P1}G_{P2}(z)} = \frac{N(z)}{\Delta(z)}$$

$$N(z) = K_{P2} \frac{(A_0z + A_1)(a_3z + a_4)}{(z-1)^2(z-a_1)}$$

$$= \frac{K_{P2}A_0a_3z^2 + K_{P2}(A_0a_4 + A_1a_3)z + K_{P2}A_1a_4}{(z-1)^2(z-a_1)}$$

$$\Delta(z) = 1 + \frac{A_0z + A_1}{z-1} \cdot \frac{a_2}{z-a_1} + K_{P2} \frac{A_0z + A_1}{z-1} \cdot \frac{a_3z + a_4}{(z-1)(z-a_1)}$$

$$= \frac{(z-1)^2(z-a_1) + a_2(z-1)(A_0z + A_1) + K_{P2}(A_0z + A_1)(a_3z + a_4)}{(z-1)^2(z-a_1)}$$

Kết quả hàm truyền đạt

$$\Delta(z) = \frac{(z-1)^2(z-a_1) + a_2(z-1)(A_0z + A_1) + K_{P2}(A_0z + A_1)(a_3z + a_4)}{(z-1)^2(z-a_1)}$$

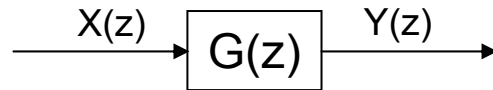
Đặt: $d_1 = A_0(a_2 + K_{P2}a_3) - 2 - a_1$

$$d_2 = 1 + 2a_1 + K_{P2}a_2(A_1 - A_0)(A_1a_3 + A_0a_4)$$

$$d_3 = K_{P2}A_1a_4 - A_1a_2 - a_1$$

$$\Rightarrow \Delta(z) = \frac{z^3 + d_1z^2 + d_2z + d_3}{(z-1)^2(z-a_1)}$$

Hàm truyền đạt của hệ thống đã cho

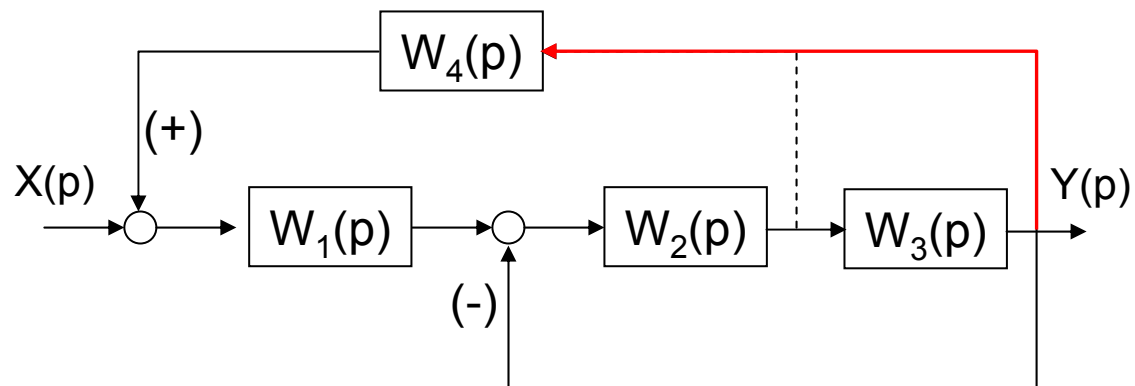
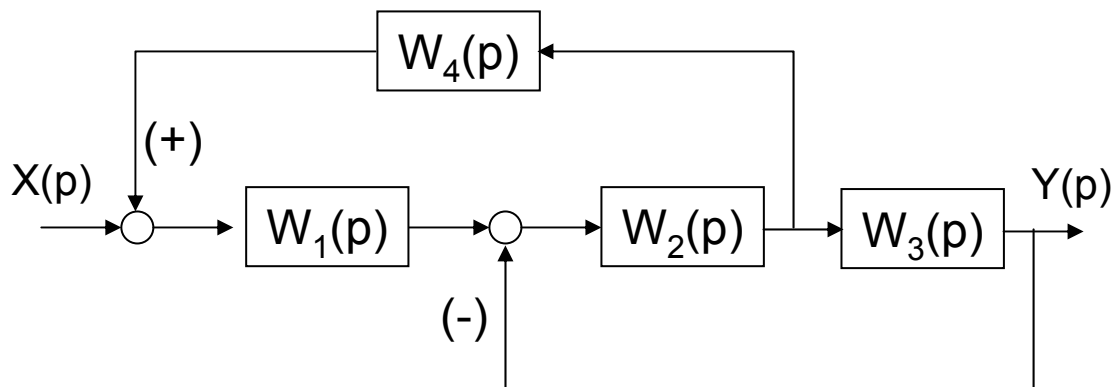
$$G(z) = \frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{K_{P2}A_0a_3z^2 + K_{P2}(A_0a_4 + A_1a_3)z + K_{P2}A_1a_4}{z^3 + d_1z^2 + d_2z + d_3}$$

CÁC BƯỚC XÁC ĐỊNH HÀM TRUYỀN ĐẠT CỦA HỆ THỐNG ĐIỀU KHIỂN SỐ

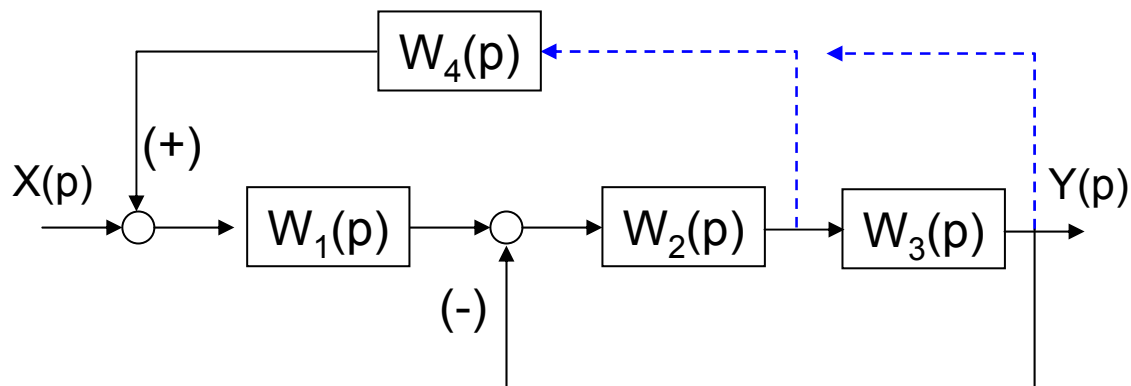
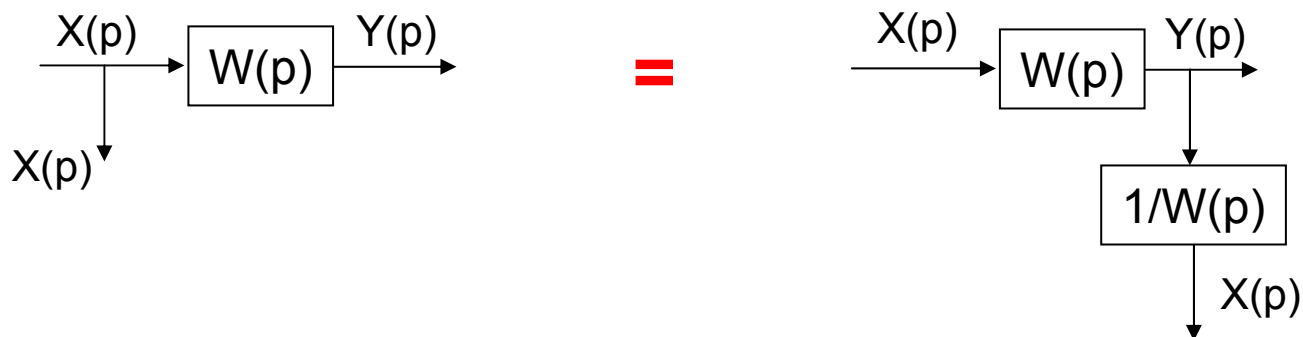
1. Khai triển sơ đồ khối. Thay các bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu. Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không $H_0(p)$
2. Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống. Chuyển thành các biểu thức “*”
3. Chuyển các biểu thức “*” thành các biểu thức theo Z
4. Vẽ lại sơ đồ khối theo phép biến đổi Z
5. **Biến đổi sơ đồ khối.** Xác định hàm truyền đạt

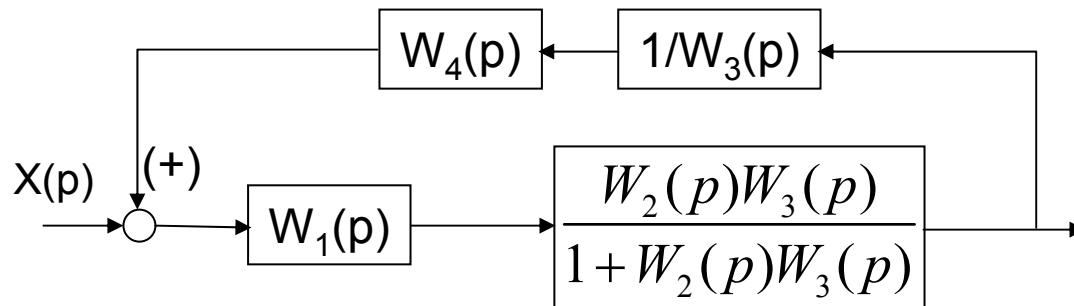
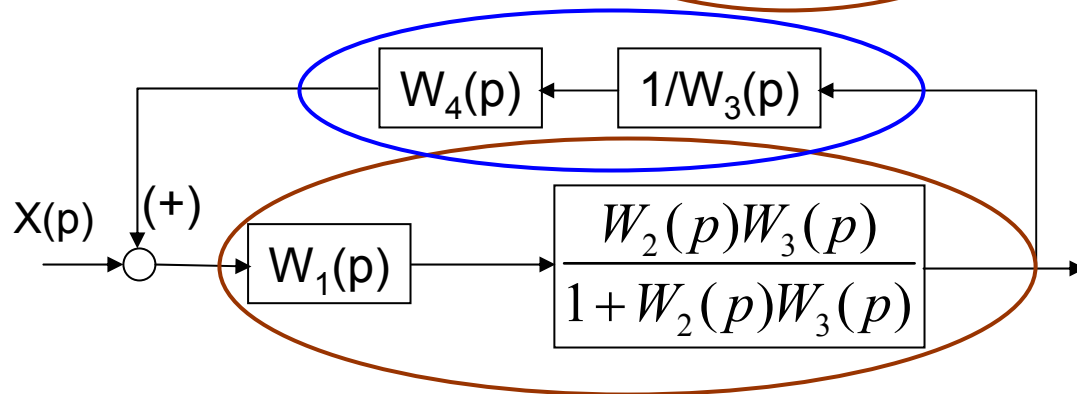
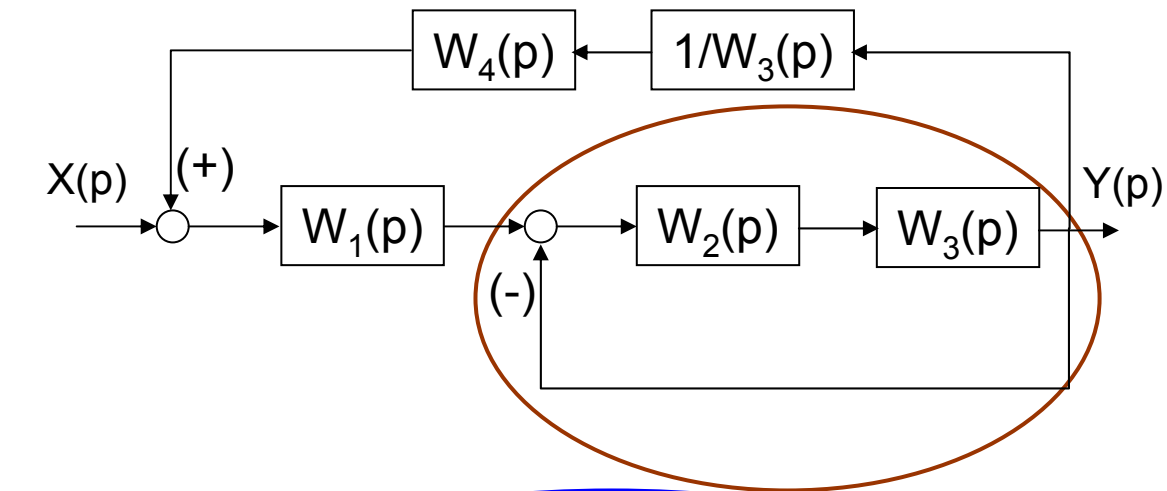

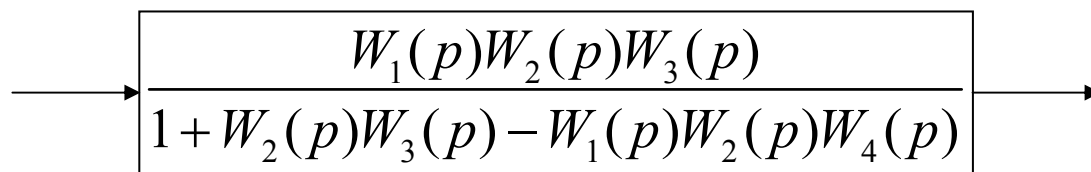
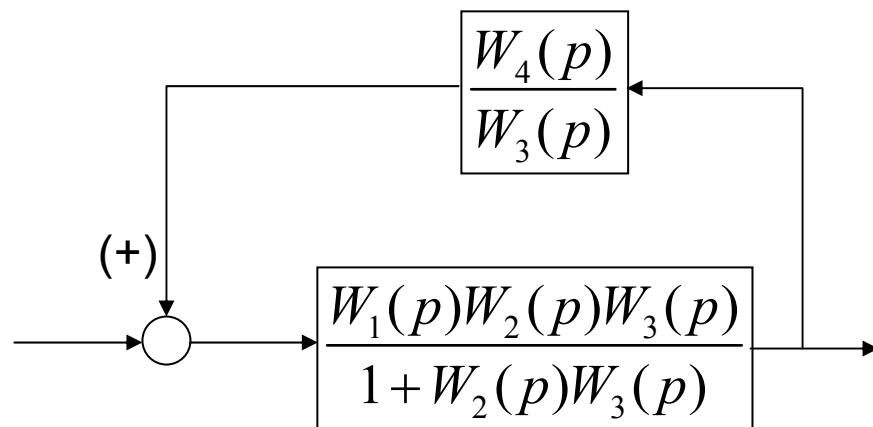
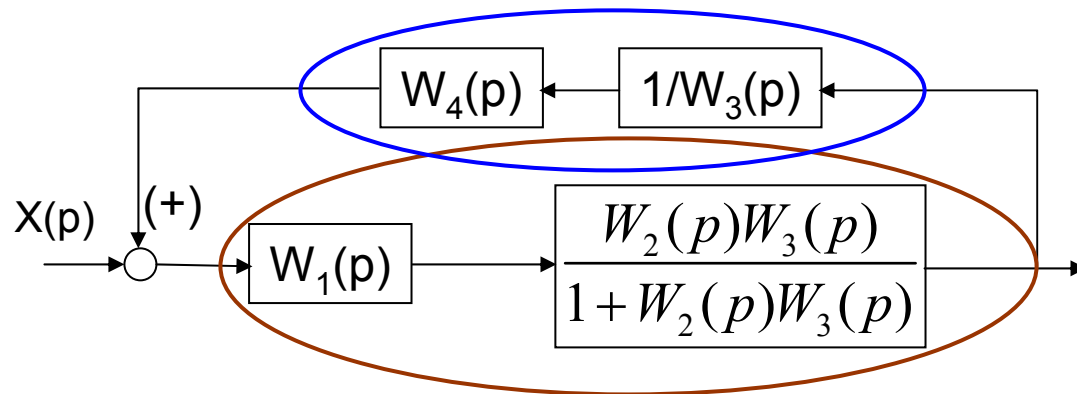
Biến đổi sơ đồ khối

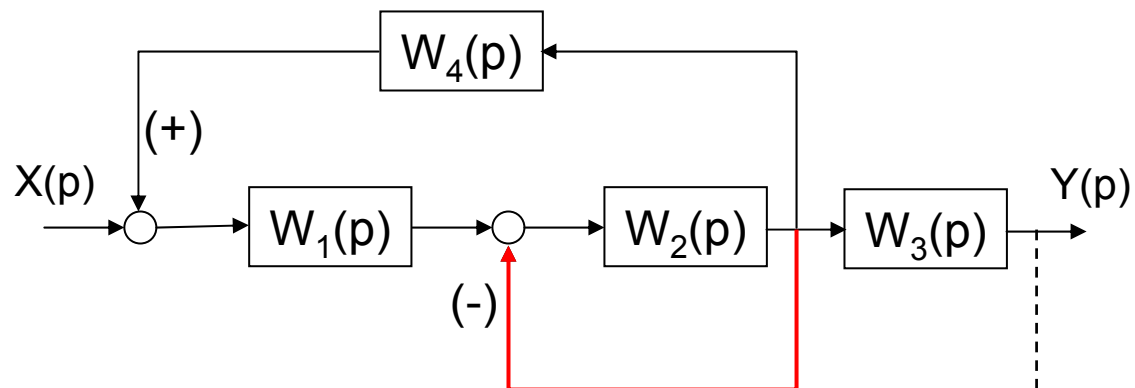
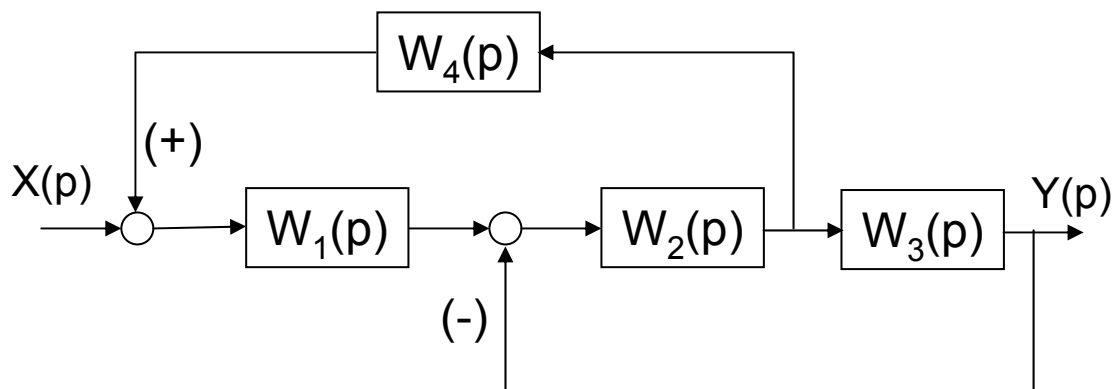
Chuyển tín hiệu ra từ trước ra sau một khối

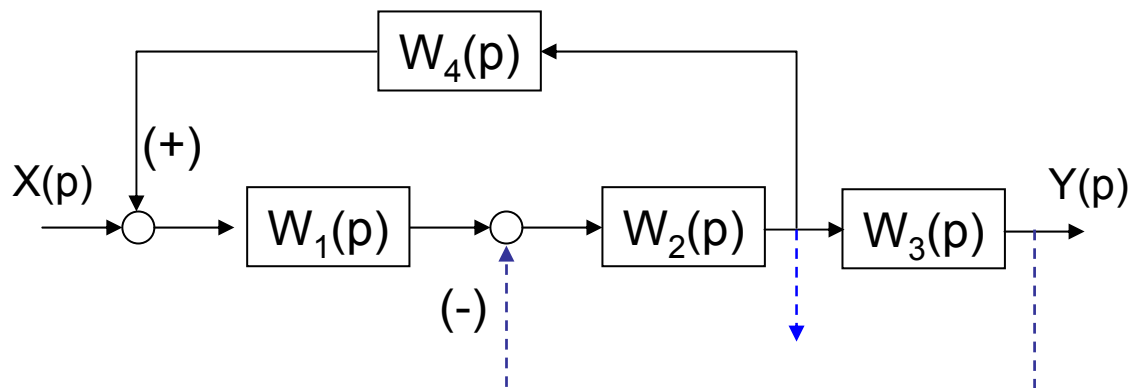
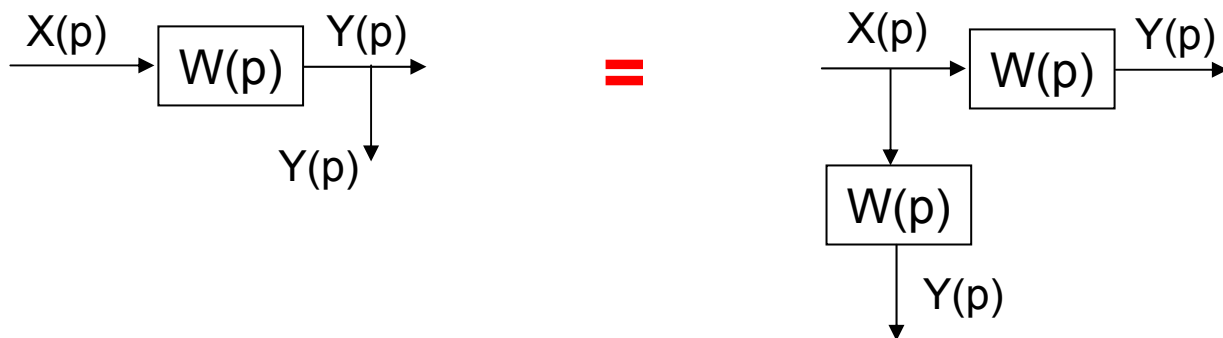

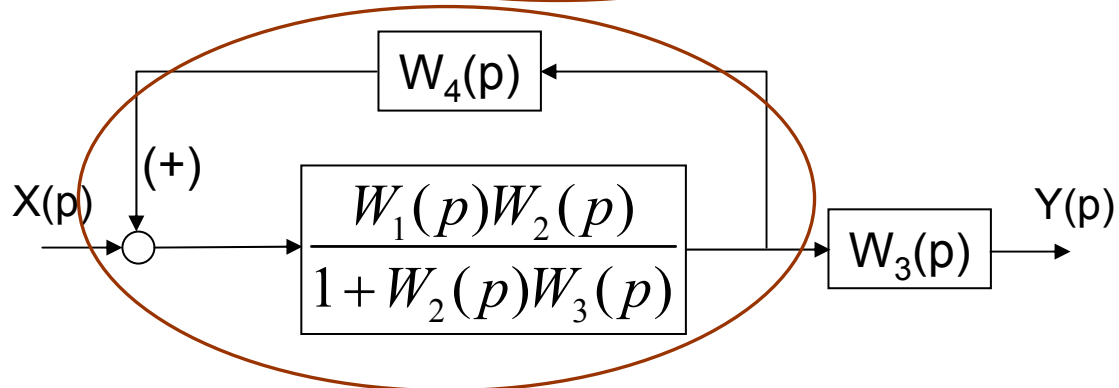
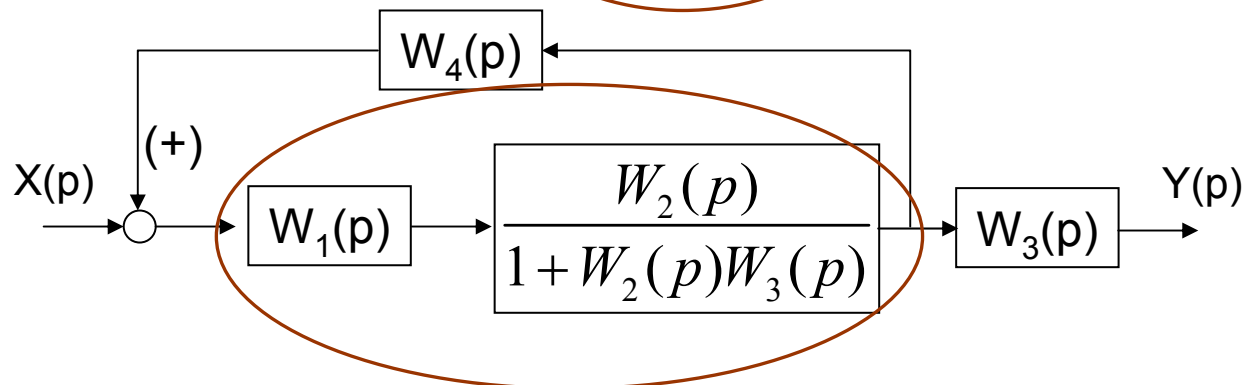
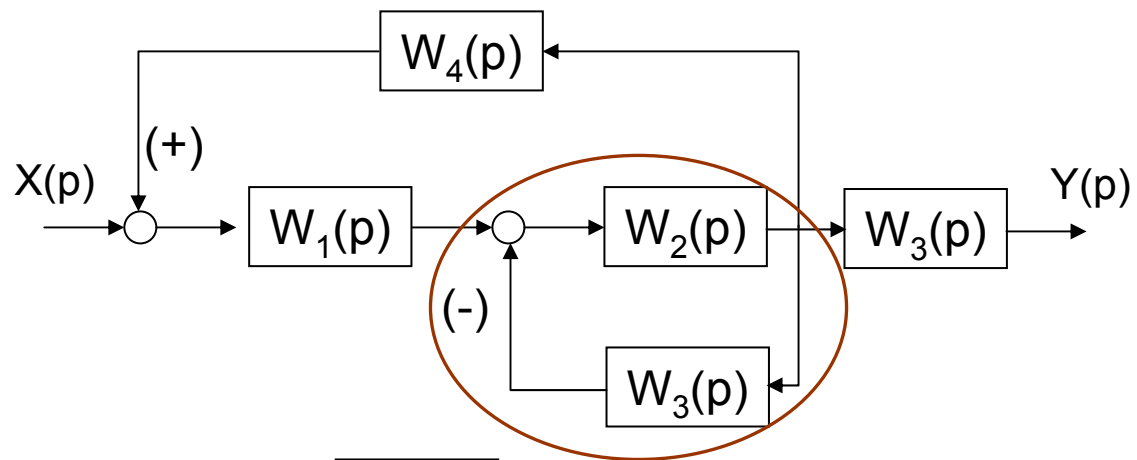

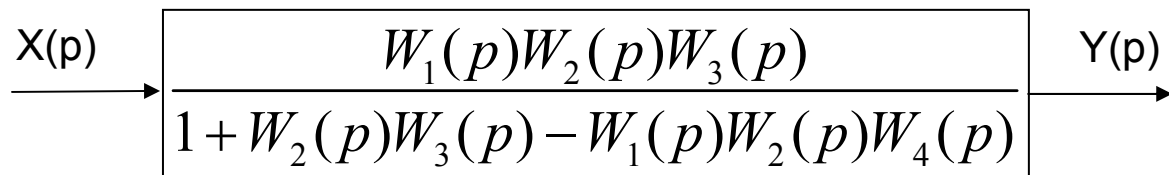
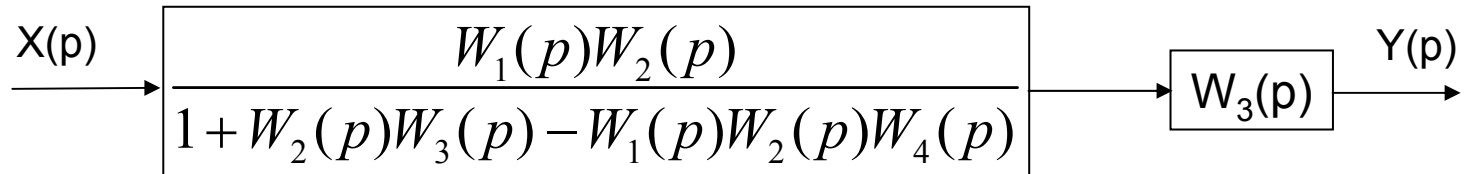
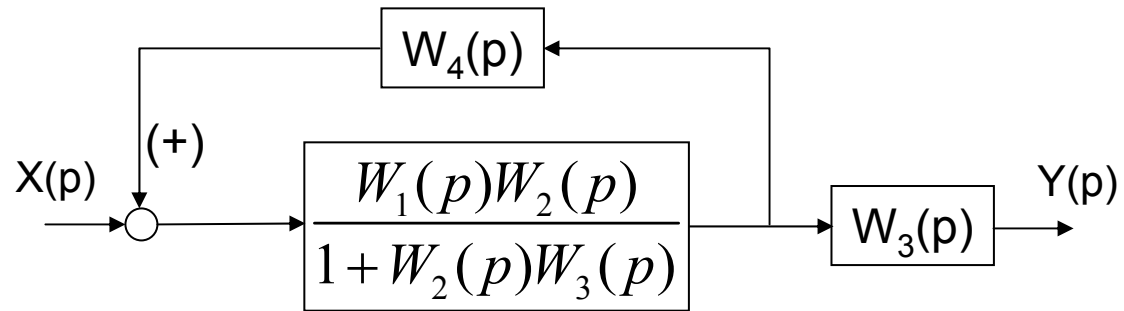
Biến đổi sơ đồ khối

Chuyển tín hiệu ra từ sau ra trước một khối

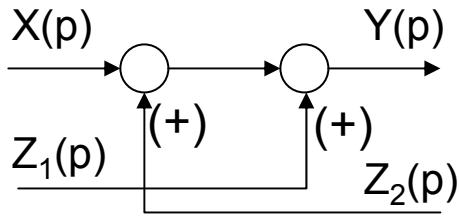

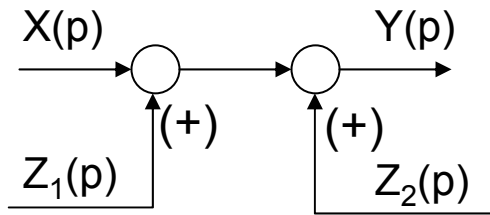

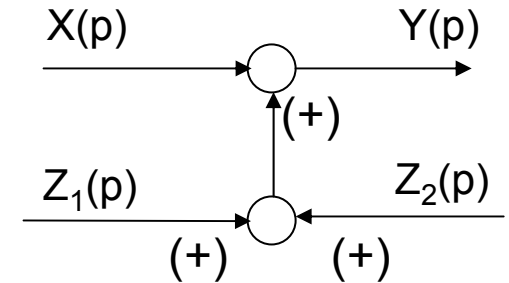
Hoán vị, kết hợp hai bộ cộng

=

=

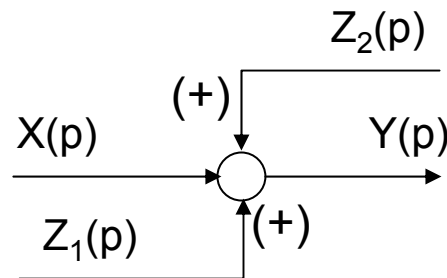

$$Y(p) = [X(p) + Z_2(p)] + Z_1(p)$$

$$Y(p) = [X(p) + Z_1(p)] + Z_2(p)$$

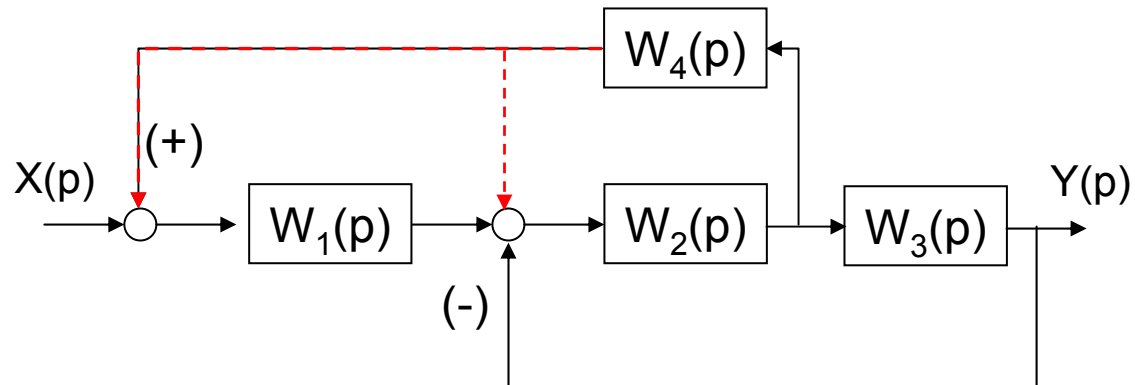
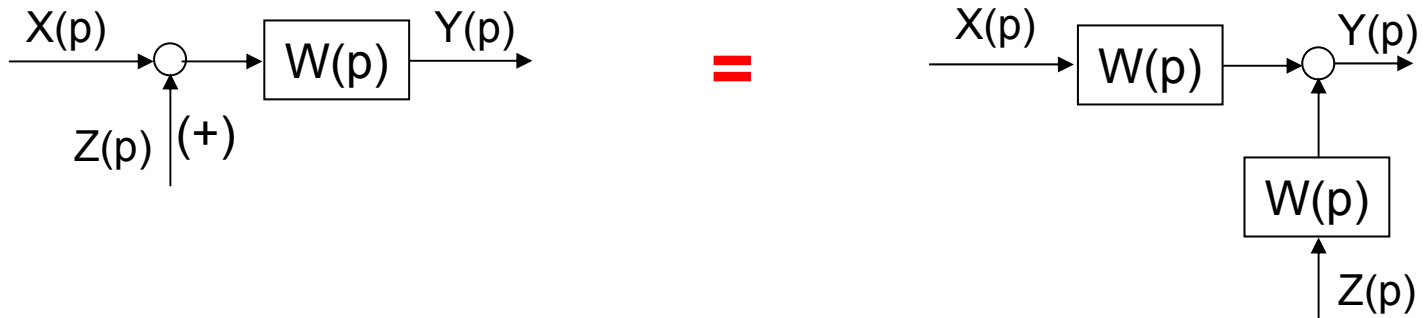
$$Y(p) = X(p) + [Z_1(p) + Z_2(p)]$$

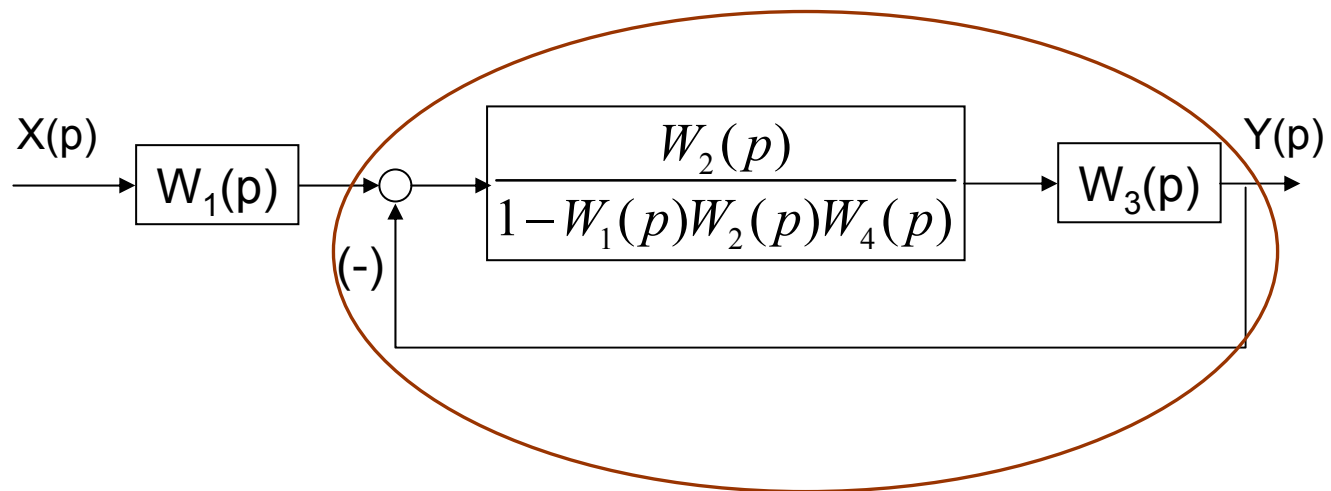
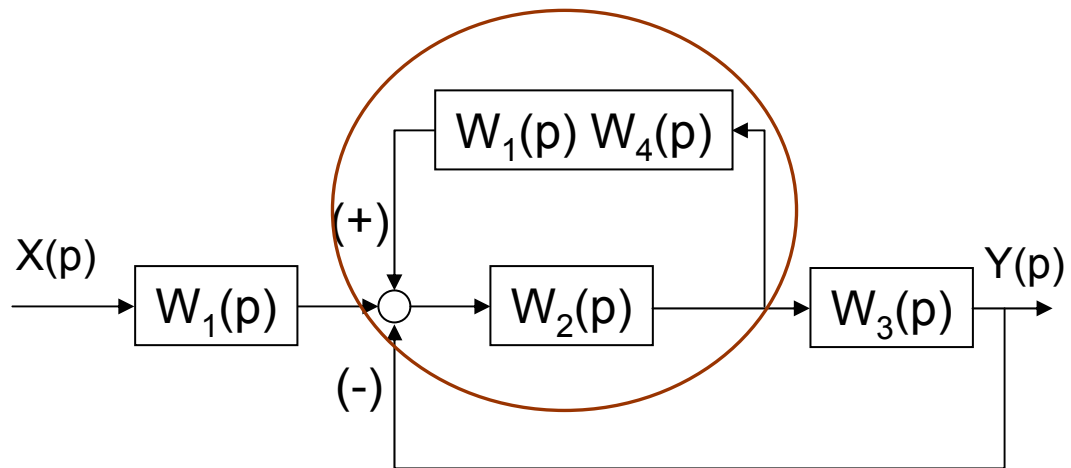
=

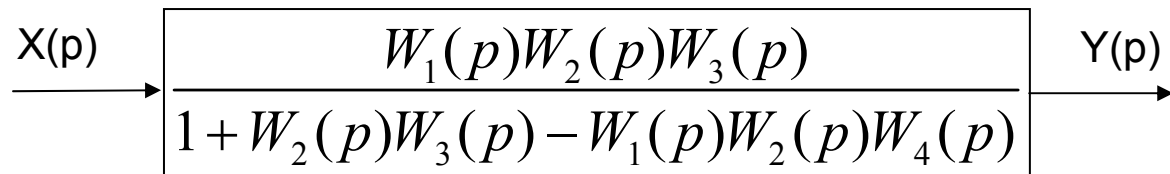
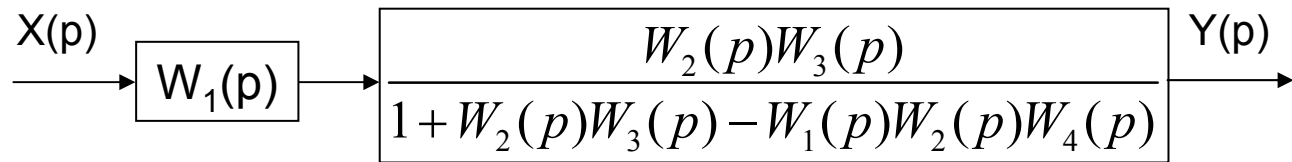
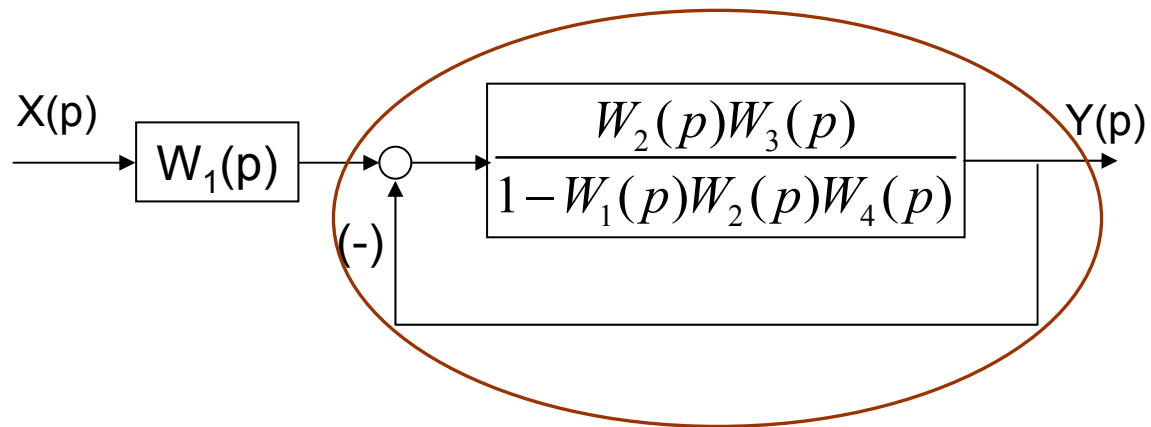

$$Y(p) = X(p) + Z_1(p) + Z_2(p)$$

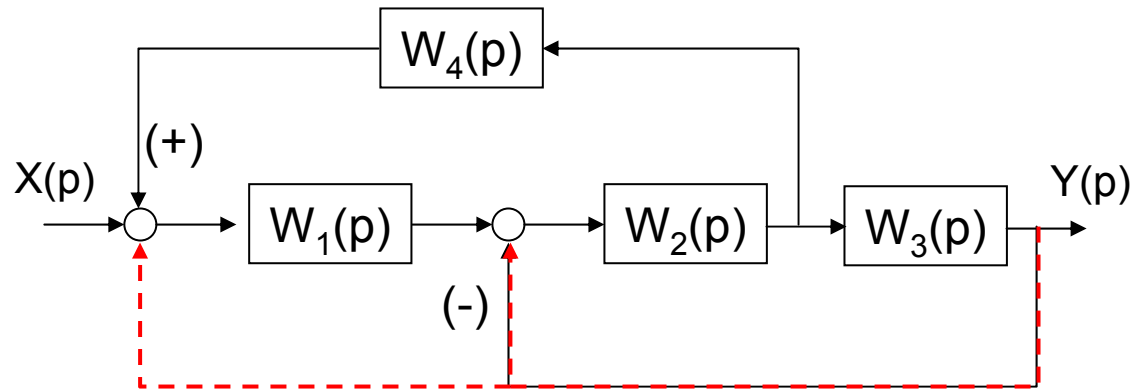
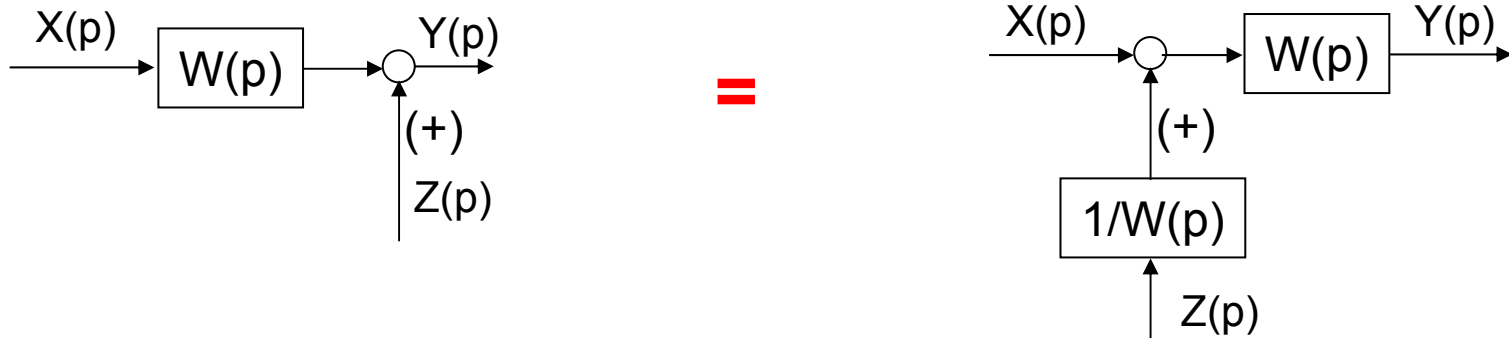
Chuyển tín hiệu vào từ trước ra sau một khối

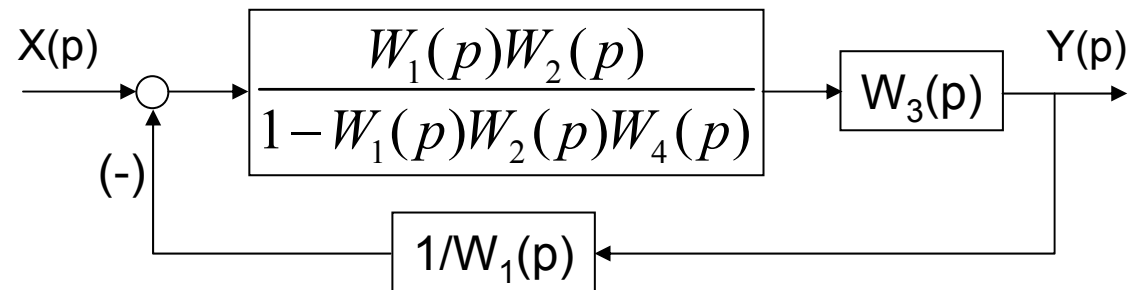
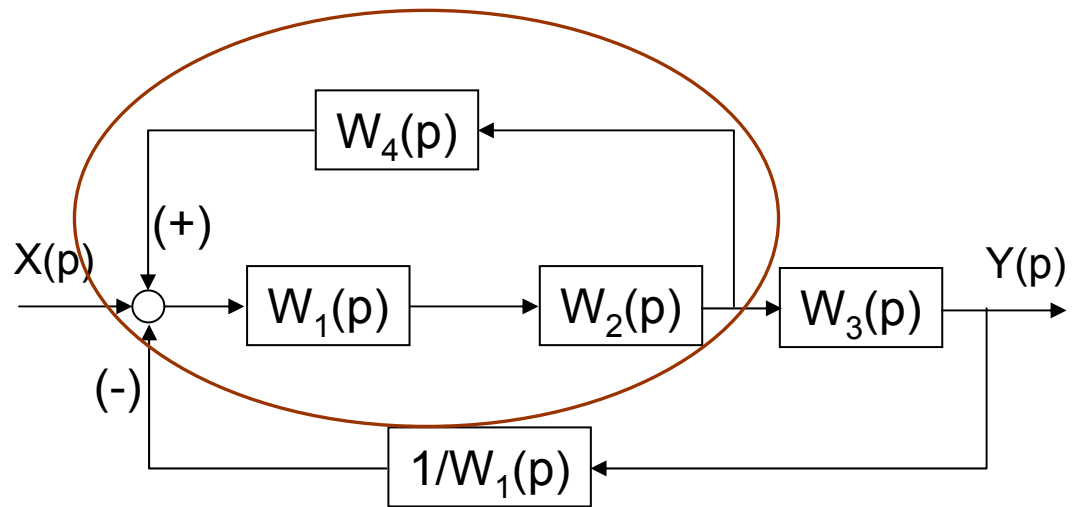

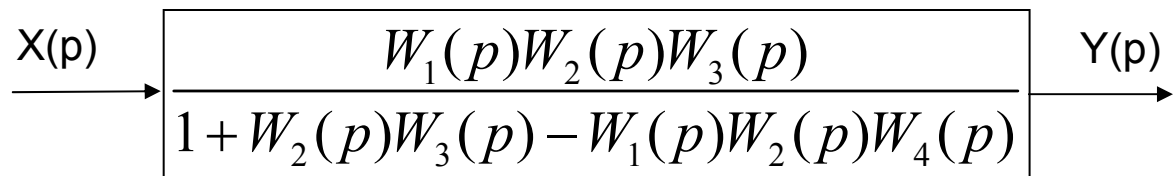
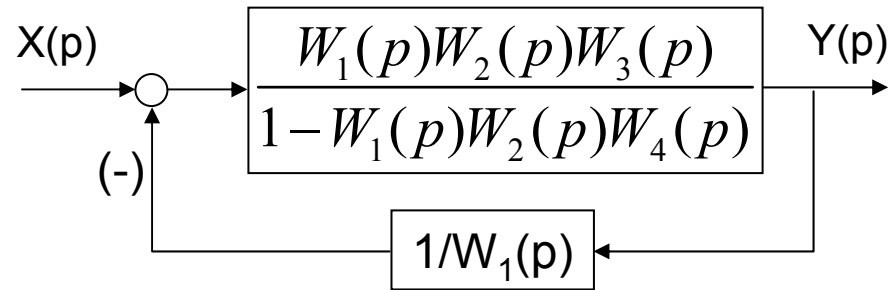

Chuyển tín hiệu vào từ sau ra trước một khối

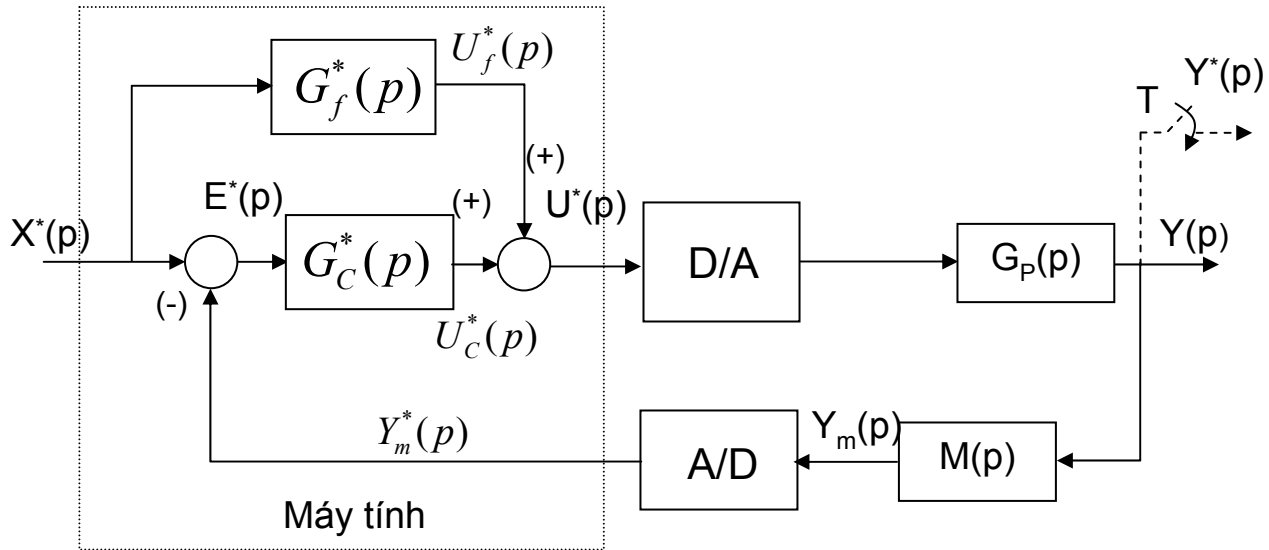

3.4 Hàm truyền đạt của hệ thống có bù

- Bù nhiễu
- Bù tín hiệu đầu vào

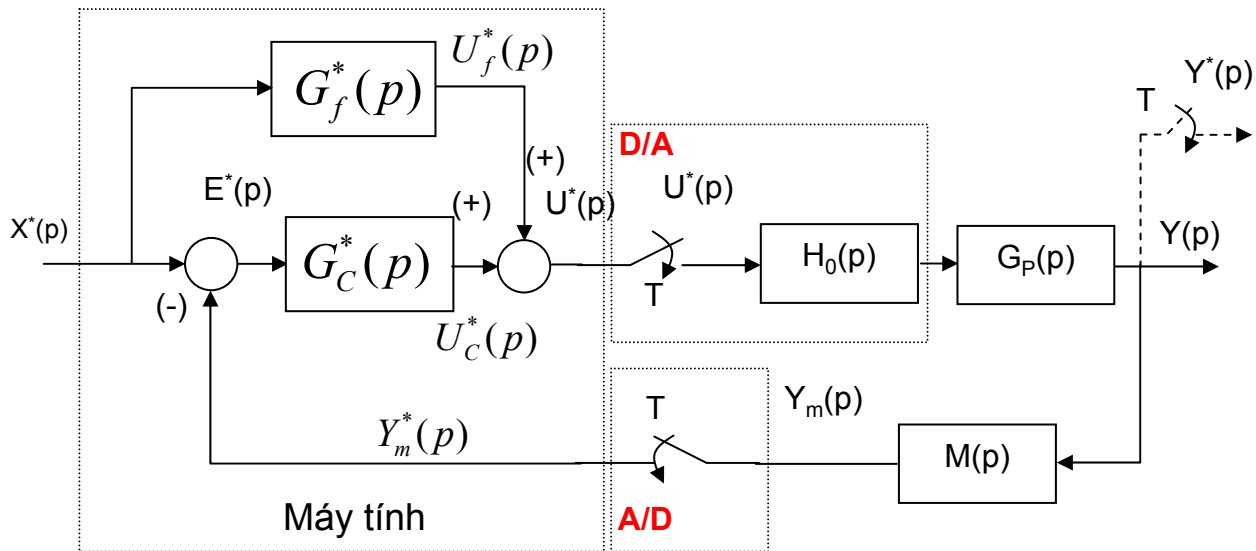

Sơ đồ khối hệ thống điều khiển có bù tín hiệu đầu vào

Bước 1

Khai triển sơ đồ khối. Thay các bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu. Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không $H_0(p)$

Bước 2

Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống.
Chuyển thành các biểu thức “*”

$$E^*(p) = X^*(p) - Y_m^*(p) \quad (1)$$

$$U_c^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$U_f^*(p) = X^*(p).G_f^*(p) \quad (3)$$

$$U^*(p) = U_c^*(p) + U_f^*(p) \quad (4)$$

$$Y(p) = U^*(p).H_0G_P(p)$$

$$Y^*(p) = [U^*(p).H_0G_P(p)]^*$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0G_P^*(p) \quad (5)$$

$$Y_m(p) = U^*(p).H_0G_P M(p)$$

$$Y_m^*(p) = [U^*(p).H_0G_P M(p)]^*$$

$$Y_m^*(p) = U^*(p).H_0G_P M^*(p) \quad (6)$$

Bước 3

Chuyển các biểu thức “*” thành biểu thức theo phép biến đổi Z

$$E^*(p) = X^*(p) - Y_m^*(p) \quad (1)$$

$$E(z) = X(z) - Y_m(z) \quad (1)$$

$$U_c^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$U_c(z) = E(z).G_c(z) \quad (2)$$

$$U_f^*(p) = X^*(p).G_f^*(p) \quad (3)$$

$$U_f(z) = X(z).G_f(z) \quad (3)$$

$$U^*(p) = U_c^*(p) + U_f^*(p) \quad (4)$$

$$U(z) = U_c(z) + U_f(z) \quad (4)$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_P^*(p) \quad (5)$$

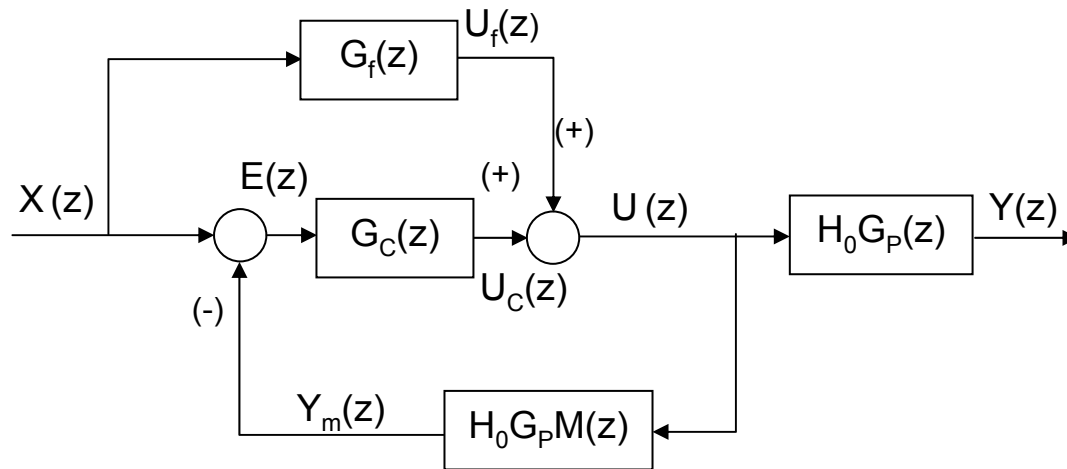
$$Y(z) = U(z).H_0 G_P(z) \quad (5)$$

$$Y_m^*(p) = U^*(p).H_0 G_P M^*(p) \quad (6)$$

$$Y_m(z) = U(z).H_0 G_P M(z) \quad (6)$$

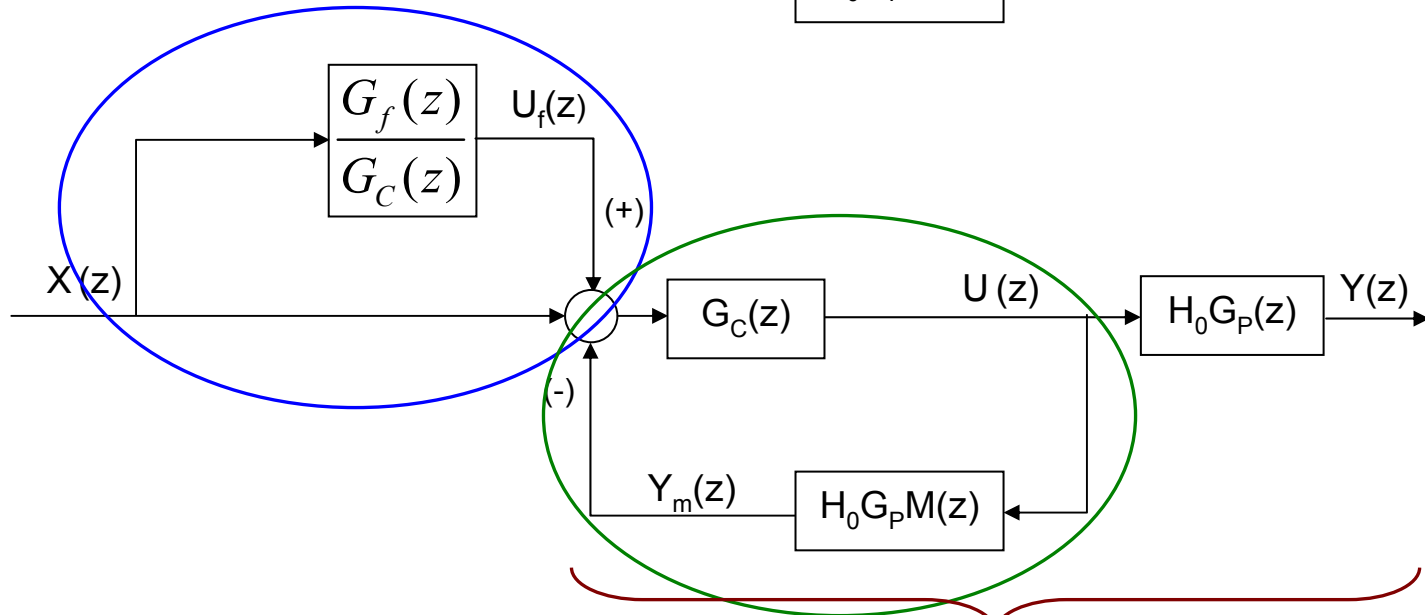
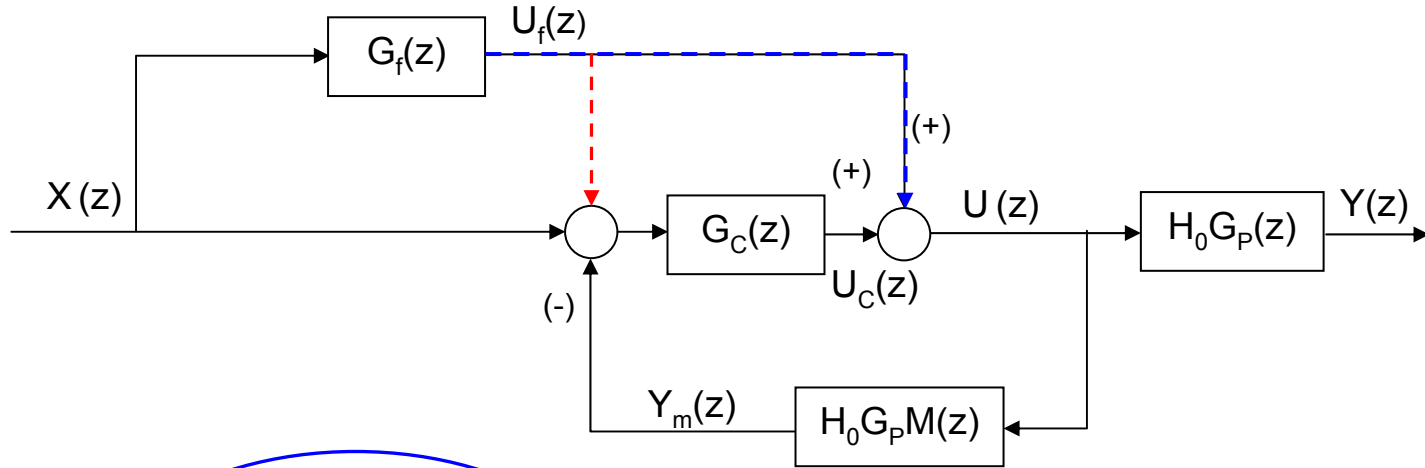
Bước 4

- Xây dựng sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

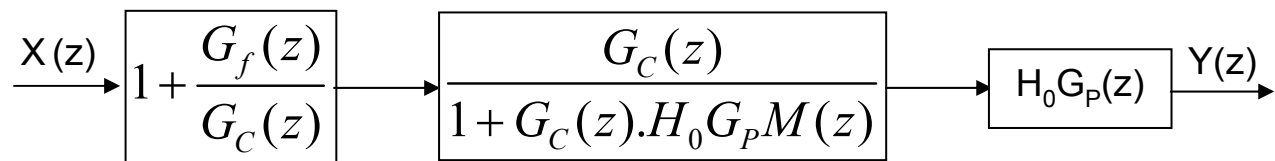
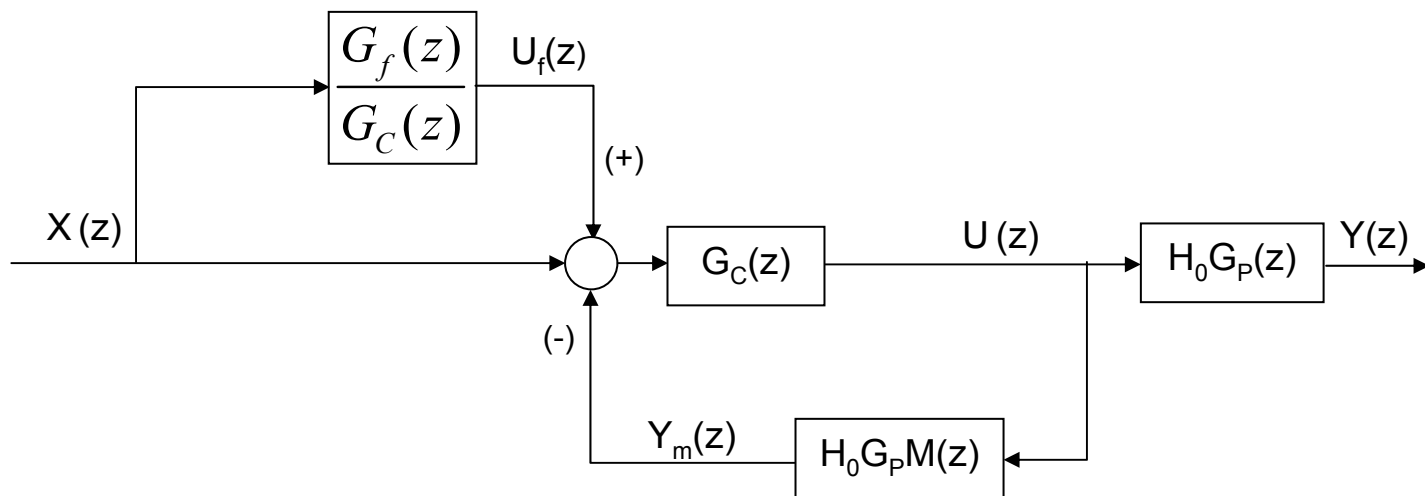

Bước 5

- Xây dựng sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

Hệ thống có một vòng kín

$$\begin{array}{c} \xrightarrow{X(z)} \quad \boxed{\frac{G_C(z) + G_f(z)}{G_C(z)} \cdot \frac{G_C(z).H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_PM(z)}} \quad \xrightarrow{Y(z)} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} \xrightarrow{X(z)} \quad \boxed{\frac{\left[G_C(z) + G_f(z) \right].H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_PM(z)}} \quad \xrightarrow{Y(z)} \end{array}$$

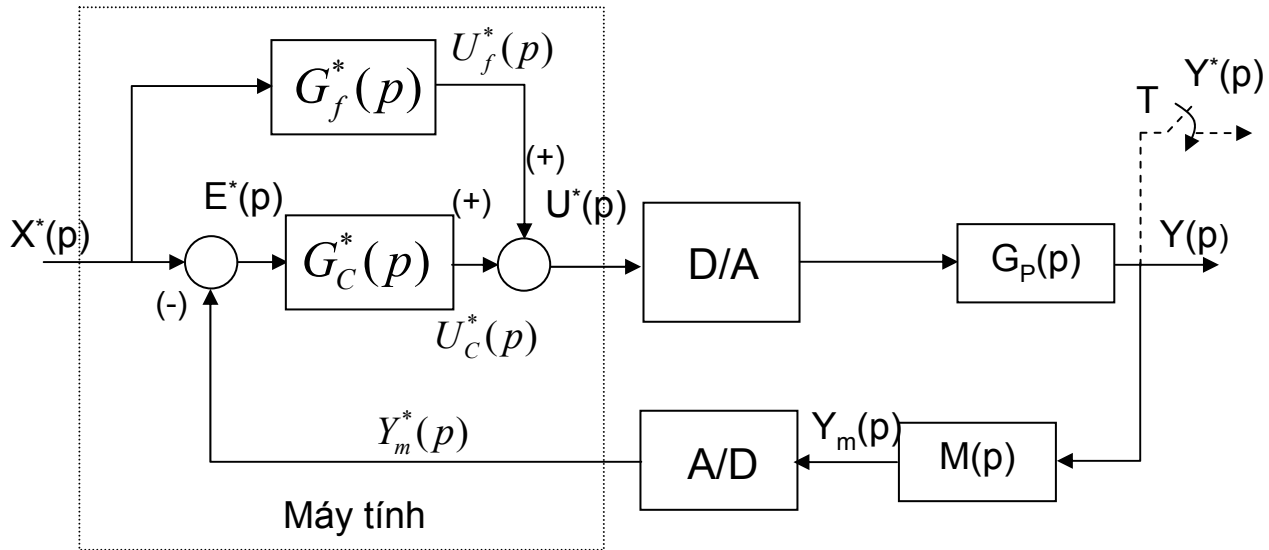
$$G(z) = \frac{\left[G_C(z) + G_f(z) \right].H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_PM(z)}$$

Khi $M(p) = K$

$$G(z) = \frac{\left[G_C(z) + G_f(z) \right].H_0G_P(z)}{1 + K.G_C(z).H_0G_P(z)}$$

Ví dụ

$$G_C(z) = \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}$$

$$G_f(z) = -K_P$$

$$G_P(p) = \frac{K}{\tau p + 1}$$

$$A_0 = K_P + \frac{K_I T}{2}$$

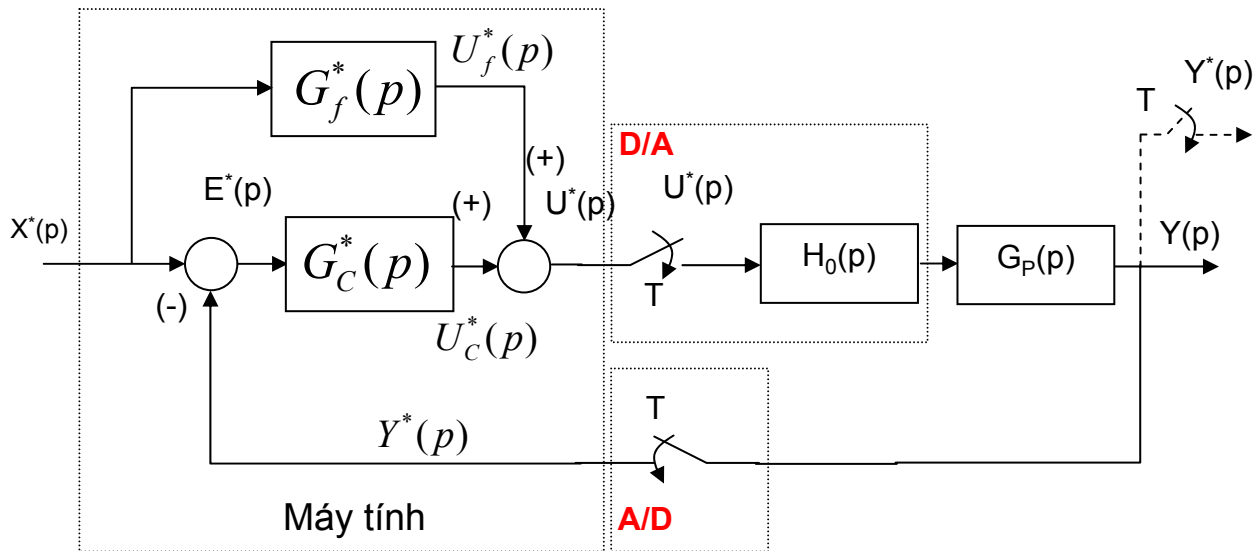
$$A_1 = -K_P + \frac{K_I T}{2}$$

K_P : Hằng số tỷ lệ
 K_I : hằng số tích phân

$$M(p) = 1$$

Bước 1

Khai triển sơ đồ khối. Thay các bộ biến đổi A/D bằng khâu lấy mẫu. Thay bộ biến đổi D/A bằng khâu lấy mẫu nối tiếp với khâu lưu giữ bậc không $H_0(p)$

Bước 2

Viết các biểu thức mô tả mối quan hệ giữa các tín hiệu trong hệ thống.
Chuyển thành các biểu thức “*”

$$E^*(p) = X^*(p) - Y^*(p) \quad (1)$$

$$U_c^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$U_f^*(p) = X^*(p).G_f^*(p) \quad (3)$$

$$U^*(p) = U_c^*(p) + U_f^*(p) \quad (4)$$

$$Y(p) = U^*(p).H_0G_P(p)$$

$$Y^*(p) = [U^*(p).H_0G_P(p)]^*$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0G_P^*(p) \quad (5)$$

Bước 3

Chuyển các biểu thức “*” thành biểu thức theo phép biến đổi Z

$$E^*(p) = X^*(p) - Y^*(p) \quad (1)$$

$$E(z) = X(z) - Y(z) \quad (1)$$

$$U_c^*(p) = E^*(p).G_c^*(p) \quad (2)$$

$$U_c(z) = E(z).G_c(z) \quad (2)$$

$$U_f^*(p) = X^*(p).G_f^*(p) \quad (3)$$

$$U_f(z) = X(z).G_f(z) \quad (3)$$

$$U^*(p) = U_c^*(p) + U_f^*(p) \quad (4)$$

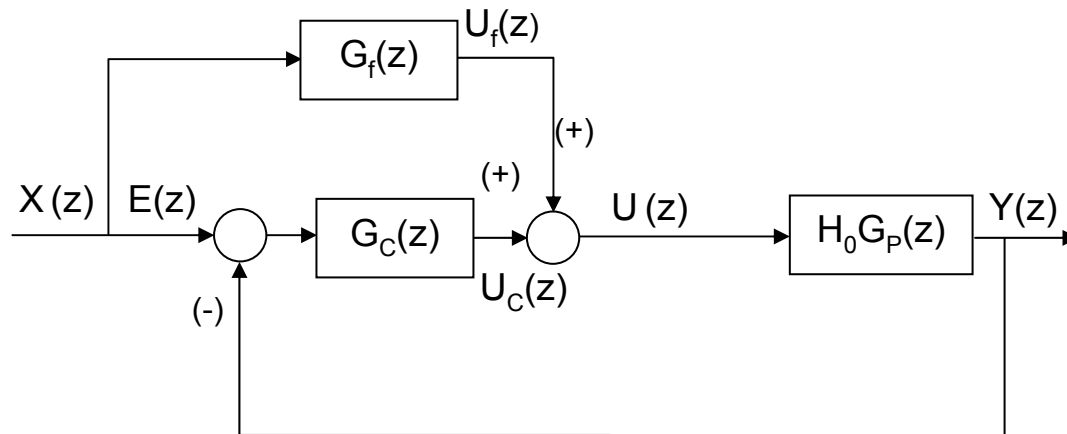
$$U(z) = U_c(z) + U_f(z) \quad (4)$$

$$Y^*(p) = U^*(p).H_0 G_p^*(p) \quad (5)$$

$$Y(z) = U(z).H_0 G_p(z) \quad (5)$$

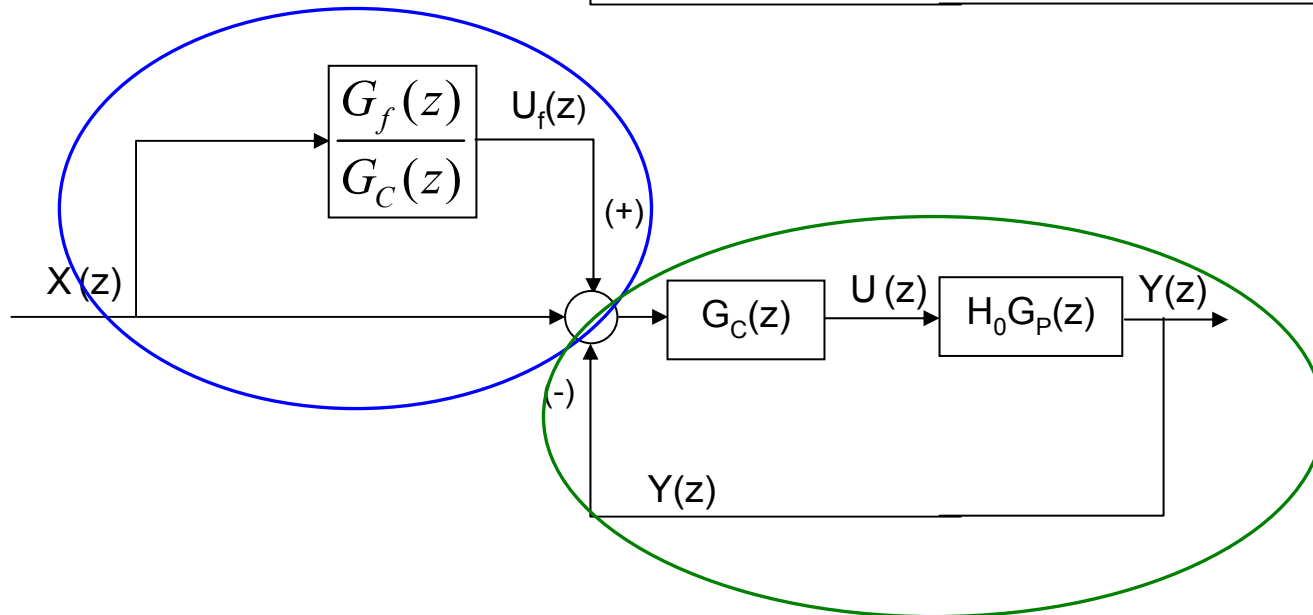
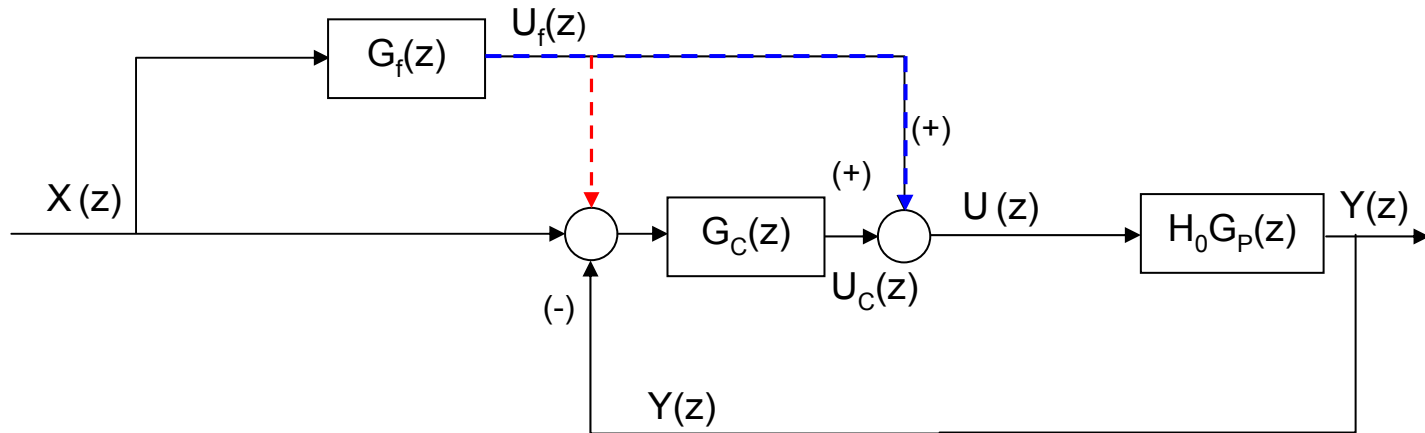
Bước 4

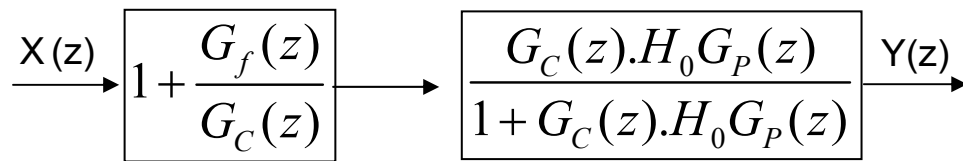
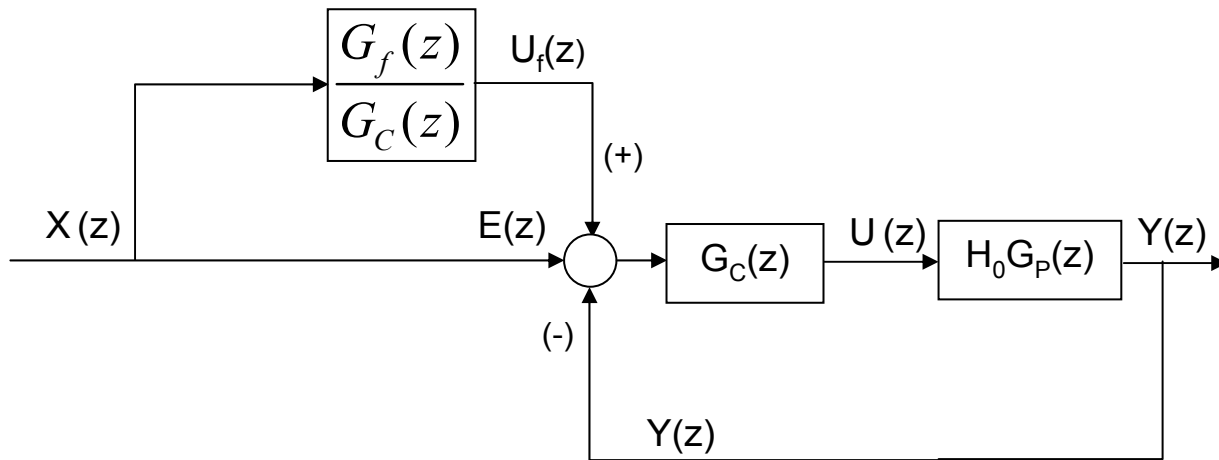
- Xây dựng sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

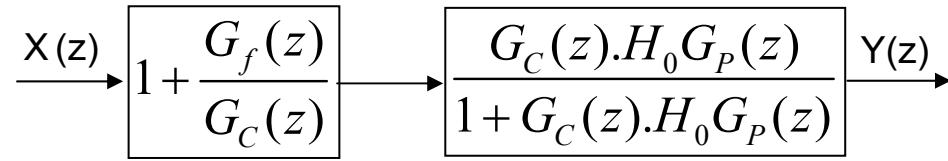

Bước 5

- Xây dựng sơ đồ khối theo phép biến đổi Z

$$G(z) = \frac{G_C(z) + G_f(z)}{G_C(z)} \cdot \frac{G_C(z).H_0G_P(z)}{1 + G_C(z).H_0G_P(z)}$$

$$H_0G_P(z) = \frac{z-1}{z} \frac{K(1-e^{-\frac{T}{\tau}})z}{(z-1)(z-e^{-\frac{T}{\tau}})} = \frac{K(1-e^{-\frac{T}{\tau}})}{(z-e^{-\frac{T}{\tau}})}$$

$$a_1 = e^{-\frac{T}{\tau}} \quad a_2 = K(1-a_1)$$

$$H_0G_P(z) = \frac{a_2}{(z-a_1)}$$

$$K_P = \frac{A_0 - A_1}{2}$$

$$\frac{G_C(z) + G_f(z)}{G_C(z)} = \frac{\frac{A_0 z + A_1}{z - 1} - K_P}{\frac{A_0 z + A_1}{z - 1}} = \frac{(A_0 - K_P)z + A_1 + K_P}{A_0 z + A_1}$$

$$= \frac{(A_0 - \frac{A_0 - A_1}{2})z + A_1 + \frac{A_0 - A_1}{2}}{A_0 z + A_1}$$

$$= \frac{1}{2} \frac{(A_0 + A_1)(z + 1)}{A_0 z + A_1}$$

$$\frac{Y(z)}{X(z)} = \frac{G_C(z) + G_f(z)}{G_C(z)} \cdot \frac{H_0 G_P(z) \cdot G_C(z)}{1 + H_0 G_P(z) \cdot G_C(z)}$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{(A_0 + A_1)(z + 1)}{A_0 z + A_1} \cdot \frac{\frac{a_2}{z - a_1} \cdot \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}}{1 + \frac{a_2}{z - a_1} \cdot \frac{A_0 z + A_1}{z - 1}}$$

$$= \frac{1}{2} \cdot \frac{(A_0 + A_1)(z + 1)}{A_0 z + A_1} \cdot \frac{a_2 (A_0 z + A_1)}{(z - a_1)(z - 1) + a_2 (A_0 z + A_1)}$$

$$G(z) = \frac{1}{2} \cdot \frac{(A_0 + A_1) a_2 (z + 1)}{z^2 - (1 + a_1 - a_2 A_0) z + a_2 A_1 + a_1}$$

$$G(z) = \frac{1}{2} \cdot \frac{(A_0 + A_1)a_2(z+1)}{z^2 - (1 + a_1 - a_2A_0)z + a_2A_1 + a_1}$$

**Phương trình đặc tính giống phương trình
đặc tính của hệ thống có một vòng kín
(không có bù)**